

УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ – СКОПЈЕ
ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ
ИНСТИТУТ ЗА ЕТНОЛОГИЈА И АНТРОПОЛОГИЈА

ЕЛАБОРАТ
СТУДИСКА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС СТУДИИ
ПО ЕТНОЛОГИЈА И АНТРОПОЛОГИЈА

СКОПЈЕ, 2016

**СТУДИСКА ПРОГРАМА
ЗА СТУДИИ ПО ЕТНОЛОГИЈА И АНТРОПОЛОГИЈА ОД ПРВ ЦИКЛУС
(ЕКТС)**

Образложение на промените: Промените во Елаборатот за студиската програма по етнологија и антропологија од прв циклус се дел од законската обврска за повторна акредитација по истекот на 5 години имплементација на претходно акредитираната програма. Исто така, дел од промените се поврзани со внесување дополнувања и новини во студиската програма по етнологија и антропологија, а во врска со внесување нови предмети и понови содржини од областа на етнологијата и антропологијата со цел следење на современите трендови и содржини во креирањето на стручниот профил на етнолог и антрополог според европските и светските стандарди. Други суштински промени не се направени во однос на претходно акредитираната студиска програма.

Назив на предлагачот: Институт за етнологија и антропологија, ПМФ, УКИМ

Веб страница: www.iea.pmf.ukim.edu.mk

Назив на студиската програма: Прв циклус на додипломски академски студии по етнологија и антропологија

Научно поле и област: етнологија и антропологија, општествени и хуманистички науки

Вид на студиската програма: Академски студии

Степен на образование: прв циклус студии

Цел и оправданост за воведување на студиската програма: Главната цел на студиите по етнологија и антропологија е да им понуди знаења на студентите, кои според меѓународните стандарди припаѓаат на темелните знаења од областа на етнологијата и антропологијата.

Студиите по етнологија и антропологија им овозможуваат на студентите да се стекнат со општи знаења од областа на етнологијата и антропологијата, но и да ги профилираат своите знаења во специјалистички насоки зависно од нивните лични желби и општествени потреби.

Години и семестри на траење на студиската програма: 4 години, 8 семестри

ЕКТС кредити со кои се стекнува студентот: 240

Стегнато академско звање: Прв степен на академски студии по етнологија и антропологија

На англиски јазик: *Baccalaureus* т.е. *baccalaurea in ethnology and anthropology*

Начин на финансирање: државна квота, кофинансирање, приватно студирање.

Услови за запишување на студиите: Запишувањето на студиите по етнологија и антропологија е согласно законските решенија што важат во Република Македонија и на Универзитетот "Св. Кирил и Методиј" во Скопје.

Информација за продолжување на образованието: II и III циклус студии по етнологија и антропологија

Сооднос помеѓу бројот на задолжителните и изборните предмети: со 60 % се застапени задолжителните предмети (или 24 предмети), со 30% се застапени изборните предмети од листа на единицата (или вкупно 12 предмети) и со 10 % се застапени изборните предмети од листа на УКИМ, односно 4 предмети.

Податоци за просторот предвиден за реализација на студиската програма:

Универзитет „Св.Кирил и Методиј“ - Скопје Природно-математички факултет Студиска програма: Институт за етнологија и антропологија долна зграда на ПМФ - ПРИЗЕМЈЕ
--

Главен хол

	Број на просторија	Вид на простор	Површина во m ²	корисник
1.	1	Кабинет	18,30	ИЕА
2.	10	Лабораторија за етнографија и теренско истражување	10,08	ИЕА
3.	11	Предавална	46,65	ИЕА
4.	12	Библиотека на ИЕА	87,89	ИЕА
5.	14	Компјутерска лабораторија	63,72	ИЕА
6.	15	Кабинет	16,96	ИЕА
7.	16	Кабинет	18,39	ИЕА
8.	17	Лабораторија за источни култури	47,36	ИЕА
9.	18	Кабинет	15,30	ИЕА
10.	19	Предавална	65,34	ИЕА
11.	20	Кабинет	19,20	ИЕА
12.	21	Кабинет	8,00	ИЕА
		ВКУПНО	417,19 m²	ИЕА

Мал ходник

	Број на просторија	Вид на простор	Површина во m ²	Корисник
1.	2	Предавална	42,06	ИЕА
2.	3	Кабинет	15,88	ИЕА
3.	4	Лабораторија за визуелна антропологија	7,61	ИЕА
4.	5	Архива на ИЕА	14,70	ИЕА
5.	6	Архив на ИЕА (за етнолошки и антрополошки ресурси)	7,95	ИЕА
6.	7	Кабинет	14,95	ИЕА
7.	8	Музејско – едукативна работилница	39,06	ИЕА
8.	9	Кабинет	14,85	ИЕА
		ВКУПНО	157,06 m²	ИЕА
20	/		574,25 m²	ИЕА

Институтот за етнологија и антропологија при ПМФ на УКИМ е сместен во простории на приземниот кат на долната зграда на Природно - математичкиот факултет (ПМФ). Располага со простор од 574,25 м², од кој 3 предавални, 3 лаборатории: лабораторија за визуелна антропологија, лабораторија за етнографија и теренско истражување и лабораторија за источни култури, опремени со неопходната опрема за реализација на наставата (компјутери, фотоапарати, дигитални аудио наснимувачи, видео камери и сл.).

Библиотека

Институтот за етнологија и антропологија има библиотека со околу 3000 библиотечни единици со основна етнолошка и антрополошка литература за потребите на студиите и за научноистражувачката работа на студентите на втор и трет циклус, како и за вработените.

Во Библиотеката околу 2000 библиотечни единици се на странски јазици и од странски автори, а околу 300 библиотечни единици се најнови учебници од сферата на социјалната и културната антропологија од странство.

Во 2002 година е формирана Збирка на проф. д-р Џоел Мартин Халперн, во која покрај останатите обемни архивски етнографски материјали, има повеќе од 1200 библиографски единици, главно на англиски јазик, кои се од посебно значење за Институтот за етнологија и антропологија.

Збирката со музички плочи е формирана од проф. д-р Бранислав Русиќ содржи седумдесет и осум музички (78) плочи со народна музика на различни етнички заедници од светот.

Архив за етнолошки и антрополошки ресурси (АЕАР) и Дигитален архив за етнолошки и антрополошки ресурси (ДАЕАР)

Институтот за етнологија и антропологија има Архив за етнолошки и антрополошки ресурси (АЕАР) и Дигитален архив за етнолошки и антрополошки ресурси (ДАЕАР) кои претставуваат централен и единствен извор на релевантни информации од областа на етнологијата и антропологијата за Македонија и пошироко, за сите заинтересирани за културното наследство во Македонија. Овие архиви како база ги опфаќаат сите досега собрани етнографски, фолклорни и други антрополошки материјали, специјални колекции на предмети, архивски материјали, аудио, фото и видео материјали што сега се чуваат во Институтот за етнологија и антропологија на Природно-математичкиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Во нив, континуирано и систематски се архивираат сите материјали што се собираат во текот на реализирањето на научно-истражувачките проекти и теренската настава на ИЕА. Значи, по својата природа, АЕАР, односно ДАЕАР се кумулативни бази. Во дигиталната база на ДАЕАР внесени се околу 4.000 архивски единици. Пристапот до ДАЕАР евозможен на адресата: www.archiveiea.net

Опрема за реализација на студиската програма

Списокот е даден во прилог.

Општи дескриптори на квалификации:

Општи дескриптори на квалификации за студиската програма по етнологија и антропологија:

знаења и разбирање	Покажува знаење и разбирање во полињата на етнологијата и антропологијата, кое се надградува врз претходното образование и обука, вклучувајќи и познавање во доменот на теоретски, практични, концептуални, компаративни и критички перспективи во етнологијата и антропологијата согласно соодветните методологии. Да се стекне разбирање на суштинските карактеристики на етнологијата и на антропологијата и познавање на тековните прашања во врска со научните истражувања и новите извори на знаење во сферата на дисциплините. Покажува знаење и разбирање за разни теории, методологии.
примена на знаењето и разбирањето	Може да го примени знаењето и разбирањето на начин што покажува професионален пристап во работата или професијата. Покажува компетенции за идентификација, анализа и решавање проблеми. Способност за пронаоѓање и поткрепување аргументи во рамките на полето на студирање на етнологијата и на антропологијата.

способност за проценка	Способност за прибирање, анализирање, оценување и презентирање информации, идеи, концепти од сферата на етнологијата и на антропологијата. Донесување соодветна проценка земајќи ги предвид личните, општествените, научните и етичките аспекти. Способност да оценува теоретски и практични прашања, да дава објаснување за причините и да избере соодветно решение.
комуникациски вештини	Способност да комуницира и дискутира, и со стручната, и со нестручната јавност за информации, идеи, проблеми и решенија кога критериумите за одлучување и опсегот на задачата се јасно дефинирани. Презема поделена одговорност за колективни резултати. Способност за независно учество, со професионален пристап, во специфични, научни и интердисциплинарни дискусии.
вештини на учење	Презема иницијатива да ги идентификува потребите за стекнување понатамошно знаење и учење со висок степен на независност.

Специфични дескриптори:

знаења и разбирање	Покажува знаење и разбирање на основите во сферата на етнологијата и на антропологијата, посебно во полето на социјалната и на културната антропологија. Усвоил знаења во доменот на теоретските, практичните, концептуалните, компаративните и критичките перспективи во етнологијата и антропологијата, посебно од доменот на традиционалниот и соремениот живот, на научноистражувачка работа, евидентирање, чување, презентирање и управување со културното наследство. Ги совладал основите на методологијата на научноистражувачката работа во сферата на етнологијата и на антропологијата. Ги познава и ги следи тековните прашања во врска со научните истражувања и новите извори на знаење во сферата на дисциплините.
примена на знаењето и разбирањето	Може да го примени знаењето и разбирањето на различни аспекти на човековото живеење, а кои се од делокругот на етнолошките и антрополошките проучувања, и истите знае и е обучен да ги примени во пракса, работејќи како професионалец во повеќе јавни дејности кои го тангираат хуманистичкото, општественото, културното живеење на човекот. Покажува компетенции за идентификација, анализа и решавање проблеми од доменот на етнолошките и антрополошките аспекти на јазикот, полот и родовите студии, човековите права, здравствената култура, религијата, животот во руралните и урбаните средини, популарната култура, водењето и управувањето со културата во владините и невладините институции. Способност за пронаоѓање и поткрепување аргументи за да се дојде до одговор и да се даде објаснување за причините и взаемната поврзаност на разни општествени или културни настани и појави.

способност за проценка	Способност за прибирање, анализирање, оценување и презентирање информации, идеи, концепти од релевантни податоци во сферата на општественото и културното живеење на човекот. Способност за проценка и справување со различни ситуации во историски или современ контекст. Донесување соодветна проценка земајќи ги предвид личните, општествените, научните и етичките аспекти. Способност да оценува теоретски и практични прашања, да дава објаснување за причините и да избере соодветно решение.
комуникациски и вештини	Способност да комуницира и дискутира, и со стручната, и со нестручната јавност, со посебен акцент за изградување на однос за презентирање информации во јавност преку медиумите за етнолошките и антрополошките дискурси во проучувањето на општествените и културните појави. Способност за самостојно, независно учество со професионален пристап, во специфични, научни и интердисциплинарни дискусии.
Вештини на учење	Презема иницијатива да ги идентификува потребите за стекнување понатамошно знаење и учење со висок степен на независност во доменот на етнологијата и антропологијата. Иницијатива да запознава, разбира и насочува кон активна, недискриминирачка работа. Оформување на целокупна процена на потребите на поединците, односно групите, нивните јаки и слаби страни, почитувајќи ги факторите на опкружувањето (физички, општествени, културни), со соодветни постапки.

Наставен кадар вклучен во реализацијата на студиската програма

Име и презиме	Година и место на раѓање	Степен на образование	Наслов на научен степен	Датум и место на стекнување на научен степен	Вработувач
Љупчо С. Ристески, ред. проф.	1970, Прилеп	VIII	Доктор на етнолошки науки	Скопје, 2002	ИЕА, ПМФ, УКИМ
Мирјана Мирчевска, ред. проф.	1962, Подгорица	VIII	Доктор на етнолошки науки	Скопје, 2004	ИЕА, ПМФ, УКИМ
Илина Јакимовска, вонр. проф.	1971, Скопје	VIII	Доктор на етнолошки науки	Скопје, 2008	ИЕА, ПМФ, УКИМ
Даворин Трпески, вонр. проф.	1976, Прилеп	VIII	Доктор на етнолошки науки	Скопје, 2010	ИЕА, ПМФ, УКИМ
Ана Ашталковска Гајтановска, доцент	1979, Охрид	VIII	Доктор на етнолошки науки	Скопје, 2012	ИЕА, ПМФ, УКИМ
Инес Црвенковска-Ристеска, доцент	1977, Прилеп	VIII	Доктор на етнолошки науки	Скопје, 2015	ИЕА, ПМФ, УКИМ
Виктор Трајановски, технички соработник за настава и вежби	1985, Охрид	VII	Магистер на етнолошки науки	Скопје, 2015	ИЕА, ПМФ, УКИМ

Никола Хаџи-Петрушев, доцент	1983,	VIII	Доктор на биолошки науки	Скопје, 2014	ИБ, ПМФ, УКИМ
------------------------------	-------	------	--------------------------	--------------	---------------

Број на студенти за запишување во прва година

Редовни во државна квота	30
Редовни со кофинансирање	30
Вонредни	30
ВКУПНО:	90

Кратка историја на Студиите по етнологија и антропологија во Република Македонија:

Заводот за етнологија на Институтот за географија на Природно-математичкиот факултет на Универзитетот "Св. Кирил и Методиј" во Скопје, е наследник на групата за етнологија која била основана 1946 година на Филозофскиот факултет. Во 1953 година, со Одлука на Министерството за просвета на НР Македонија, Етнолошката група на Филозофскиот факултет во Скопје е затворена. Задржан бил само предметот етнологија којшто понатаму го предавал проф. д-р Бранислав Русик, како помошен предмет вклучен во наставниот план и програма на групата за географија. Етнологијата останала како предмет во рамките на студиите по географија на ПМФ и по 1958 година. Во периодот 1969-1980 година, постојано имало иницијативи за обновување на студиите од етнологија, при што поединци и групи етнологи се обраќале со дописи до соодветните републички институции и ја објаснувале штетата што ја трпи македонската наука поради отсуството на студиите по етнологија.

Во 1984 година, после упорно залагање на група етнологи, Собранието на СРМ и одговорните републички институции донеле Одлука за обновување на студиите по етнологија. Во тој период од пресудно значење за функционирањето на групата била спремноста што ја покажал Институтот за географија да ја прифати групата и формира Завод за етнологија со двогодишни студии со насока: етнологија.

Во 1987/88 година биле оформени четиригодишни додипломски студии по етнологија кои постојат се до денес. Во периодот 1988-98 студиската група програмски и кадровски се стабилизира со што се создадоа услови за формирање на последипломски студии - насока "Етнологија на Македонците".

Во 2005 г. формиран е Институт за етнологија и антропологија на ПМФ како посебна организациона единица со што целосно се исполнети условите за независно креирање на студиските програми за етнологија и антропологија. Од 2005 година на Институтот за етнологија и антропологија студентите студираат по нова студиска програма според ЕКТС.

1. Елементи со кои се овозможува мобилност на студенти

а) Вертикална поврзаност

По завршувањето на првиот циклус студии, студентите може да продолжат на студиите од втор степен (последипломски студии), на Институтот за етнологија и антропологија. Поради фактот што првиот циклус студии на Институтот за етнологија и антропологија се реализира според програма која е целосно применлива со соодветни такви програми во странство, можен е упис и на втор циклус студии на Универзитети во странство со кои Универзитетот "Св. Кирил и Методиј" има потпишано договори за меѓусебна соработка.

б) Хоризонтална поврзаност:

Можности за хоризонтално поврзување со другите програми и студии постојат преку реализирањето на изборните предмети. Согласно на своите интереси и според потребите за стручно профилирање на знаењата на студентите може да се избираат изборни предмети и на други факултети и Универзитети со кои се потпишани договори за таква соработка.

**СОДРЖИНА НА
СТУДИСКАТА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС
ПО ЕТНОЛОГИЈА И АНТРОПОЛОГИЈА**

СЕМЕСТАР I						
	КОД	Предмет	Предавања	Аудиториски вежби	Лабораториски вежби	Кредити
1.	EA 001	1. Вовед во етнологија и антропологија	2	2		6
2.	EA 002	2. Историска антропологија	2	2		6
3.	EA 003	3. Антропологија на миграции	2	2		6
4.		4. Спорт и здравје		2		2
5.		5. Изборен предмет (од листа на единицата)	2	2		4
6.		6. Изборен предмет (од листа на единицата)	2	2		6
Вкупно:			10	10		30

СЕМЕСТАР II						
		Предмет	Предавања	Аудиториски вежби	Лабораториски вежби	Кредити
7.	EA 004	1. Етнологија и антропологија на Македонија 1	2	2		6
8.	EA 005	2. Антропологија на фолклорот	2	2		6
9.	EA 006	3. Етнографија и теренско истражување I	2		2	6
10.		4. Изборен предмет (од листа на единицата)	2	1	1	6
11.		5. Изборен предмет (од листа на единицата)	2	2		6
Вкупно:			10	7	3	30

СЕМЕСТАР III						
	КОД	Предмет	Предавања	Аудиториски вежби	Лабораториски вежби	Кредити
12.	EA 007	1. Социокултурна антропологија	2	2		6
13.	EA 008	2. Етнолошки и антрополошки теории I	2	2		6
14.	EA 009	3. Етнологија и антропологија на Македонија II	2	2		6
15.		4. Изборен предмет (од листа на единицата)	2	2		6

16.		5. Изборен предмет (од листа на УКИМ)	2	2		6
		Вкупно:	10	10		30

СЕМЕСТАР IV						
	КОД	Предмет	Предавања	Аудиторски вежби	Лабораториски вежби	Кредити
17.	EA 010	1. Етнологија и антропологија на Македонија III	2	2		6
18.	EA 011	2. Етнографија и теренско истражување II	2		2	6
19.	EA 012	3. Етнолошки и антрополошки теории II	2	2		6
20.		5. Изборен предмет (од листа на единицата)	2	1	1	6
21.		6. Изборен предмет (од листа на УКИМ)	2	2		6
		Вкупно:	10	7	3	30

СЕМЕСТАР V						
	КОД	Предмет	Предавања	Аудиторски вежби	Лабораториски вежби	Кредити
22.	EA 013	1. Антропологија на пол и род	2	2		6
23.	EA 014	2. Методологија на етнолошки и антрополошки истражувања	2	2		6
24.	EA 015	3. Етнологија и антропологија на Балканот	2	2		6
25.		4. Изборен предмет (од листа на единицата)	2	2		6
26.		6. Изборен предмет (од листа на УКИМ)	2	2		6
		Вкупно:	10	10		30

СЕМЕСТАР VI						
	КОД	Предмет	Предавања	Аудиторски вежби	Лабораториски вежби	Кредити
27.	EA 016	1. Визуелна антропологија	2	1	1	6
28.	EA 017	2. Етнологија и антропологија на Македонија IV	2	2		6
29.	EA 018	4. Етнографија и теренско истражување III	2		2	6
30.		5. Изборен предмет (од листа на единицата)	2	2		6
31.	EA 019	6. Изборен предмет / Волонтирање во институција во траење од 1 месец	2	2		6

Вкупно:	10	7	3	30
----------------	-----------	----------	----------	-----------

СЕМЕСТАР VII						
	КОД	Предмет	Предавања	Аудиторски вежби	Лабораториски вежби	Кредити
32.	EA 020	1. Антропологија на религијата	2	2		6
33.	EA 021	2. Политичка антропологија	2	2		6
34.	EA 022	3. Етнолошка музеологија	2	2		6
35.		4. Изборен предмет (од листа на единицата)	2	2		6
36.		5. Изборен предмет (од листа на УКИМ)	2	2		6
Вкупно:			10	10		30

СЕМЕСТАР VIII						
	КОД	Предмет	Предавања	Аудиторски вежби	Лабораториски вежби	Кредити
37.	EA 023	1. Економска антропологија	2	2		6
38.	EA 024	2. Урбана етнологија и антропологија	2	2		6
39.	EA 025	3. Етнографија и теренско истражување IV	2		2	6
40.		4. Изборен предмет / семинар (од листа на единицата)	2	2		6
41.	EA 026	5. Дипломска работа	0	5	5	6
Вкупно:			8	11	7	30
Вкупно при завршување на студиите:						240

ЛИСТА НА ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ НА ИНСТИТУТ ЗА ЕТНОЛОГИЈА И АНТРОПОЛОГИЈА, ПМФ, УКИМ:

КОД	Предмет	Семестар	Предавања	Аудиторски вежби	Лабораториски вежби
EA 027	1. Физичка антропологија	3	2	2	
EA 028	2. Етнологија на Европа	3	2	2	
EA 029	3. Етнологија на Африка	3	2	2	
EA 030	4. Етнологија на Австралија и Океанија	3	2	2	
EA 031	5. Етнологија на Кина	3	2	2	
EA 032	6. Етнички заедници во Македонија	3	2	2	

EA 033	7.Интерпретации за Балканот	З	2	2	
EA 034	8. Антропологија на популарна култура	З	2	2	
EA 035	9. Антропологија на верски заедници во Македонија	З	2	2	
EA 036	10. Семиологија и симболички системи	З	2	2	
EA 037	11. Антропологија на културно наследство	З	2	2	
EA 038	12. Ангажирана антропологија	З	2	1	1
EA 039	13. Антропологија на туризам	З	2	2	
EA 040	15.Етнографско пишување	Л	2	2	
EA 041	16. Етнологија на Азија	Л	2	1	1
EA 042	17. Етнологија на Америка	Л	2	2	
EA 043	18. Етнологија на Јапонија	Л	2	2	
EA 044	19. Вовед во методологија на етнолошки и антрополошки истражувања	Л	2	2	
EA 045	20.Историја на етнологијата во Македонија	Л	2	2	
EA 046	21.Антропологија на сексуалност	Л	2	2	
EA 047	22.Македонска дијаспора – интерпретации за идентитетот	Л	2	2	
EA 048	23. Антропологија на етничност	Л	2	2	
EA 049	24. Антропологија на социјализам и постсоцијализам	Л	2	2	
EA 050	24. Антропологија на ислам и христијанство	Л	2	2	
EA 051	25. Етнички заедници во Македонија	Л	2	2	

ЛИСТА НА ИЗБОРНИ СЕМИНАРИ НА ИНСТИТУТ ЗА ЕТНОЛОГИЈА И АНТРОПОЛОГИЈА, ПМФ, УКИМ:

КОД	СЕМИНАР	Неделен фонд	Број на часови во семестар	Реализација
EA 053	Семинар од Политичка антропологија	2	30	ИЕА
EA 054	Семинар од Антропологија на популарна култура	2	30	ИЕА
EA 055	Семинар од Антропологија на религија	2	30	ИЕА
EA 056	Семинар од Социокултурна антропологија	2	30	ИЕА
EA 057	Семинар од Етнологија и антропологија на Балкан	2	30	ИЕА
EA 058	Семинар од Семиологија и симболички системи	2	30	ИЕА

EA 059	Семинар од Антропологија на пол и род	2	30	ИЕА
EA 060	Семинар од Антропологија на сексуалност	2	30	ИЕА
EA 061	Семинар од Антропологија на фолклор	2	30	ИЕА
EA 062	Семинар од Методологија на етнолошки и антрополошки истражувања	2	30	ИЕА

ЛИСТА НА СЛОБОДНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ НА УКИМ

(Листа на изборни предмети од општообразовен карактер од доментот на етнологијата и антропологијата):

Студентите на УКИМ како изборни може да избираат предмети од листата изборни слободни предмети на УКИМ објавена од ИЕА на веб страницата на Универзитетот.

КОД	Предмет	Семестар	Предавања	Аудиториски вежби
EA 001	Вовед во етнологија и антропологија	3	2	2
EA 002	Историска антропологија	3	2	2
EA 003	Антропологија на миграции	3	2	2
EA 004	Етнологија и антропологија на Македонија 1	Л	2	2
EA 005	Антропологија на фолклор	Л	2	2
EA 007	Социокултурна антропологија	3	2	2
EA 008	Етнолошки и антрополошки теории 1	3	2	2
EA 013	Антропологија на пол и род	3	2	2
EA 014	Методологија на етнолошки и антрополошки истражувања	3	2	2
EA 015	Етнологија и антропологија на Балкан	3	2	2
EA 016	Визуелна антропологија	Л	2	2
EA 020	Антропологија на религијата	3	2	2
EA 021	Политичка антропологија	3	2	2
EA 023	Економска антропологија	Л	2	2

EA 024	Урбана етнологија и антропологија	Л	2	2
EA 027	Физичка антропологија	З	2	2
EA 034	Антропологија на популарна култура	З	2	2
EA 036	Семиологија и симболички системи	З	2	2
EA 037	Антропологија на културно наследство	З	2	2
EA 038	Ангажирана антропологија	З	2	2
EA 040	Етнографско пишување	Л	2	2
EA 043	Етнологија на Јапонија	Л	2	2
EA 045	Историја на етнологијата во Македонија	Л	2	2
EA 047	Македонска дијаспора – интерпретации за идентитетот	Л	2	2

ПРЕДМЕТНИ СОДРЖИНИ

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Вовед во етнологија и антропологија			
2.	Код	EA 001			
3.	Студиска програма	Етнологија и антропологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ – Институт за етнологија и антропологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2016/2017	зимски	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	д-р Љупчо С. Ристески, ред. проф.			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции): Наставната единица придонесува пред сè кон развојот на следните општи и специфични компетенции:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Стекнување воведни теориски знаења од областа на етнологијата и антропологијата; - Подготвеност за тимска работа, односно самостојно истражување во оваа област; - Развивање на свест за интердисциплинарноста како неопходност во општествените и хуманистичките науки; - Флексибилна употреба на знаењето во пракса; - Самостојност, (само)критичност, (само)проценка, (само)евалуација и залагање за квалитет; - <p>Познавање и разбирање на прашања поврзани со етнологијата и антропологијата како дисциплини.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Познавање, разбирање, насочување кон активна, недискриминирачка работа. - Оформување на целокупната процена на потребите на поединците, односно групите, нивните јаки и слаби страни, почитувајќи ги факторите на опкружувањето (физички, општествени, културни), со соодветни постапки. 				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>1. Предмет на етнологијата и антропологијата; 2. Истражувачки методи и техники во етнологијата и антропологијата; 3. Еволуција; 4. Култура; 5. Луѓето како примати. Местото на човекот во природата; 6. Еволуција- примати со голем мозок; 7. Размножување: половите кај приматите; 8. Биолошка разновидност и раси; 9. Исхрана: добивање, производство, јадење и распространување; 10. Природата на заедницата: семејство и сродство; 11. Комуникација; 12. Одржување на општествениот поредок; 13. Промени на културата; 14. Еволуција на однесувањето кај луѓето; 15. Антропологијата денес: проблеми и придонеси.</p>				
12.	Методи на учење: Предавања, читање литература, изработка есеи, семинарски работи.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	105			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања, вежби, проектни задачи, семинарски работи			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 Часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бода		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	25 бода		
	17.3.	Активност и учество	15 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 60 бода		5 (пет) (F)
			од 61 до 67 бода		6 (шест) (E)
			од 68 до 75 бода		7 (седум) (D)
			од 76 до 85 бода		8 (осум) (C)
			од 86 до 93 бода		9 (девет) (B)
		од 94 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Редовност на предавања и вежби, завршени и позитивно оценети есеи, како и направени вежби (со додатни извештаи).			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			

21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација, самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Парк, Мајкл Алан	<i>Вовед во антропологија : интегриран пристап</i>	Арс Ламина ДОО, Скопје	2012
	2.				
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Ристески, Љупчо С., Илина Јакимовска (Ур.)	<i>Другоста во етнологијата</i>	Менора Евро Балкан Пресс, Скопје	2007
	2.	Младеновски, Ѓорѓе (Ур.)	<i>Антропологија</i>	Философски факултет, Скопје	2000
	3.	Марковска, Слободанка и Сузана Симоновска (Ур.)	<i>Антропологија</i>	ДОГЕР, Скопје	1999

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Историска антропологија			
2.	Код	ЕА 002			
3.	Студиска програма	Етнологија и антропологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ – Институт за етнологија и антропологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2016/2017	зимски	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	д-р Илина Јакимовска, вонр. проф.			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставната единица придонесува пред сè кон развојот на следните општи и специфични компетенции: - Стекнување теориски знаења од областа на историската антропологија - Подготвеност за тимска работа, односно самостојно истражување во оваа област - Развивање на свест за интердисциплинарноста како неопходност во општествените науки, односно за потребата од соработка помеѓу историјата, етнологијата и антропологијата - Развивање на свест за значењето на „маргинализираните“ групи и „алтернативните извори“ за историјата				
11.	Содржина на предметната програма: На студентите им се овозможува стекнување теориски знаења од областа на историската антропологија. Целта е да се развие свесноста за потребата од интердисциплинарен пристап во антропологијата, и критички однос кон тн. традиционална историја која не ги зема предвид „обичните луѓе“ и нивното место во големите историски настани. Истовремено тие се обучуваат за комбинирање на етнографски со историски податоци, и користење на тн. „алтернативни историски извори“ како што се пописите на население, дневниците, биографиите итн.				
12.	Методи на учење: Предавања, читање литература, изработка на есеи, семинарски работи.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	105			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања, вежби, проектни задачи, семинарски работи			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бода		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	25 бода		
	17.3.	Активност и учество	15 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 60 бода		5 (пет) (F)
			од 61 до 67 бода		6 (шест) (E)
			од 68 до 75 бода		7 (седум) (D)
			од 76 до 85 бода		8 (осум) (C)
			од 86 до 93 бода		9 (девет) (B)
			од 94 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Редовност на предавања и вежби, завршени и позитивно оценети есеи, како и направени вежби (со додатни извештаи).		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација, самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	22.1	Ред.број			
	1.	Dresel, Gert	<i>Historische Anthropologie. Eine Einführung.</i>	Böhlau Wien	1996

	2.	Митерауер, Михаил	<i>Европското семејство: историско- антрополошки огледи</i>	Скопје, Слово	2005
	3.	Kazer, Karl	<i>Porodica i srodstvo na Balkanu: analiza jedne kulture koja nestaje</i>	UDI, Beograd	2002
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Braudel, Fernand	<i>The Mediterranean and the Mediterranean world in the age of Philip II (vol. 1&2)</i>	University of California Press	1996
	2.	Миноа, Жорж	<i>Историја старости: од антике до ренесансе</i>	Сремски Карловци/Нови Сад : Издавачка књижарница Зорана Стојановиќа.	1992
	3.	Кар, Едвард Халет	<i>Што е историјата?</i>	Слово, Скопје	2001

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Антропологија на миграции			
2.	Код	ЕА 003			
3.	Студиска програма	Етнологија и антропологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ – Институт за етнологија и антропологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2016/2017	зимски	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	д-р Мирјана П. Мирчевска, ред.проф.			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставната единица придонесува пред сè кон развојот на следните општи и специфични компетенции: - Стекнување теориски знаења од областа на антропологија на миграциите - Подготвеност за тимска работа, односно самостојно истражување во оваа област - Развивање на свест за интердисциплинарноста како неопходно во општествените науки, односно за потребата од соработка помеѓу географијата, етнологијата и антропологијата - Развивање на свест за значењето на мигрантските групи и нивната вклученост-исклученост во општествата				
11.	Содржина на предметната програма: На студентите им се овозможува стекнување теориски знаења од областа на антропологијата на миграции. Целта е да се развие свесноста за потребата од интердисциплинарен пристап во проучувањето на миграциите како појава, истовремено да се стекне и критички однос кон мигрантските групи, нивната улога, можности и иднина во новите простори. Истовремено предмет на проучување ќе бидат и културните сличности и разлики, како и јавното манифестирање на различностите, како и здружувањата кои мигрантите од различни простори ги имаат во новонаселениот простор/држава.				
12.	Методи на учење: Предавања, читање литература, изработка на есеи и семинарски работи.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	105			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања, вежби, проектни задачи, семинарски работи			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 Часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бода		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	25 бода		
	17.3.	Активност и учество	15 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 60 бода		5 (пет) (F)
			од 61 до 67 бода		6 (шест) (E)
			од 68 до 75 бода		7 (седум) (D)
			од 76 до 85 бода		8 (осум) (C)
			од 86 до 93 бода		9 (девет) (B)
		од 94 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Редовност на предавања и вежби, завршени и позитивно оценети есеи, како и направени вежби (со додатни извештаи).		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација, самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	22.1	Ред.број			
		1.		<i>Antropologija migracija</i>	Naklada Jesenski i Turk, Zagreb
2.	Група автори	<i>Migracijske teme</i>	Zagreb	2000-2014	

	3.	Castles, Stephen & Davidson Alastair	<i>Citizenship and migration. Globalization and the Politics of Belonging</i>	London: Macmillan Press Ltd.	2000	
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Аврамов, Драгана	<i>Појединац породица и становништво у раскораку</i>	Београд	1993
		2.	Tatalović, Sinisa	<i>Manjinski narodi i manjine</i>	Zagreb	1997
		3.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Етнологија и антропологија на Македонија I			
2.	Код	ЕА 004			
3.	Студиска програма	Етнологија и антропологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ – Институт за етнологија и антропологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2016/2017	летен	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	д-р Даворин Трпески, вонр. проф.			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставната единица придонесува пред сè кон развојот на следните општи и специфични компетенции: - Стекнување теориски знаења од областа на етнологијата и етничките процеси во Македонија; - Способност за комуникација, соработка, односно самостојно истражување во оваа област; - Флексибилна употреба на знаењето во пракса; - Познавање и разбирање на прашања поврзани со етничноста во Македонија; - Развивање на свест за интердисциплинарноста како неопходност во општествените и хуманистичките науки.				
11.	Содржина на предметната програма: Преку предметот на студентите им се овозможува стекнување теориски знаења од областа на етнологијата и антропологијата во Македонија. Како главни теми ќе бидат разгледувани следниве: Етнички, политички, општествено-економски процеси во Македонија во XIX и почетокот на XX век; Етнографски карти и улогата на етнографите при регионализацијата на Македонија; Етнички групи и локални културни идентитети во Македонија; Динамика на интегративни и дезинтегративни етнички процеси; Пасивен и активен отпор кон туѓата световна и црковна власт; Национални движења на Балканот; Борба на странски пропаганди за превласт во Македонија; Процеси за основање на современа македонска држава; Македонија во социјалистичкиот период; Распадот на СФРЈ и осамостојувањето на Македонија.				
12.	Методи на учење: предавања, читање литература, изработка есеи, семинарски работи.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	105			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања, вежби, проектни задачи, семинарски работи			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часа	
		16.2	Самостојни задачи	10 часа	
		16.3	Домашно учење	40 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бода		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	25 бода		
	17.3.	Активност и учество	15 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 60 бода		5 (пет) (F)
			од 61 до 67 бода		6 (шест) (E)
			од 68 до 75 бода		7 (седум) (D)
			од 76 до 85 бода		8 (осум) (C)
			од 86 до 93 бода		9 (девет) (B)
			од 94 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Редовност на предавања и вежби, завршени и позитивно оценети есеи, како и направени вежби (со додатни извештаи).		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација, самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1.	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година

1.	Мазовер, Марк	<i>Балканот – кратка историја</i>	Скопје	2003
2.	Рудометоф, Виктор	<i>Македонското прашање: култура, историографија, политика</i>	Скопје	2003
3.	Браун, Кит	<i>Минатото под прашање: модерна Македонија и неизвесностите на нацијата</i>	Скопје	2010
4.	Каракасиду, Анастасија	<i>Полиња жито – ридишта крв</i>	Магор, Скопје	2002
5.	Јена, Леонард Шулце	<i>Македонија</i>	Скопје	2014
6.	Цвијиќ, Јован	<i>„Из проматрања о етнографији Македоније“, Говори и чланци, Сабрана дела, књига 3 (том I)</i>	Београд	1991
7.	Цвијиќ, Јован	<i>Неколку проматрања о етнографији македонских Словена“, Антропогеографски списи, Сабрана дела, књига 4 (том I)</i>	Београд	1991
8.	Књчов, Васил	<i>Македонија. Етнографија и статистика</i>	Софија	1996
22.2.	Дополнителна литература			
Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Пулевски, Ѓорѓија	<i>Славјанско – македонска општа историја</i>	МАНУ, Скопје	2003
2.	Петков Мисирков, Крсте	<i>За македонските работи</i>	МАНУ, Скопје	2006
3.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
Наслов на наставниот предмет		Антропологија на фолклор			
Код		ЕА 005			
Студиска програма		Етнологија и антропологија			
Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		ПМФ – Институт за етнологија и антропологија			
Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв циклус			
Академска година/семестар		2016/2017	летен	Број на ЕКТС кредити	6
Наставник		д-р Илина Јакимовска, вонр. проф.			
Предуслови за запишување на предметот		нема			
Цели на предметната програма (компетенции): Наставната единица придонесува пред сè кон развојот на следните општи и специфични компетенции: - Стекнување теориски знаења од областа на антропологија на фолклорот - Подготвеност за тимска работа, односно самостојно истражување во оваа област - Надминување на предрасудите кон фолклорот како нешто коешто е врзано само за минатото и за руралните средини. Анализа на современи видови на фолклор (урбани легенди, графити, фолклор на младински групи, фолклорот на социјалните мрежи, вирални интернет феномени) - Развивање свест за фолклорот како нешто подложно на промена, нешто што може да еволуира, да исчезне и да се измисли. - Запознавање со богатата ризница на македонскиот фолклор, низ проучување на неговите вербални, материјални и обичајни форми.					
Содржина на предметната програма: На студентите им се овозможува стекнување теориски знаења од областа на антропологијата на фолклорот, и тоа на следните теми: Дефиниција на фолклорот; Кратка историја на фолклористиката Условна поделба на фолклорни жанрови Вербални жанри: бајки, поговорки, гатанки, вицови и др. Современи манифестации на фолклорот Пристапи кон интерпретирање - теории и методи: функционализам, структурализам, психоаналитичка интерпретација, пост-структуралистички пристапи и др. Што е тоа традиција: динамички и конзервативни елементи Обредот и изведбата: текст и контекст Во текот на вежбите и предавањата студентите изработуваат есеи и проектни задачи во кои самите истражуваат одредена фолклорна форма, нејзиниот можен континуитет од минатото или нејзините нови, современи форми.					
Методи на учење: Предавања, читање литература, изработка на есеи, семинарски работи.					
Вкупен расположив фонд на време		105			
Распределба на расположивото време		Предавања, вежби, проектни задачи, семинарски работи			
Форми на наставните активности		15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
Други форми на активности		16.1	Проектни задачи	5 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
Начин на оценување					
17.1.	Тестови	60 бода			
17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	25 бода			
17.3.	Активност и учество	15 бода			
Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 60 бода		5 (пет)	(F)
		од 61 до 67 бода		6 (шест)	(E)
		од 68 до 75 бода		7 (седум)	(D)
		од 76 до 85 бода		8 (осум)	(C)
		од 86 до 93 бода		9 (девет)	(B)
		од 94 до 100 бода		10 (десет)	(A)
Услови за потпис и полагање на завршен испит		Редовност на предавања и вежби, завршени и позитивно оценети есеи, како и направени вежби (со додатни извештаи).			

Јазик на кој се изведува наставата			Македонски	
Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација, самоевалуација	
Литература				
Задолжителна литература				
Ред.број				
1.	Симс, Марта и Мартин Стивенс,	<i>Жив фолклор: Вовед во проучувањето на луѓето и нивните традиции</i>	Академски печат, Скопје	2010
2.	Georges, Robert A., Michael Owen Jones	<i>Folkloristics: An Introduction</i>	Indiana University Press	1995
3.	Lüthi, Max	<i>The European Folktale: Form and Nature</i>	Indiana University Press	1986
Дополнителна литература				
Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Проп, Владимир	<i>Морфологија на сказната</i>	Македонска реч	2009
2.	Ajdačić, Dejan (ur.)	<i>Erotsko u folkloru Slovena: zbornik radova</i>	Beograd: Stubovi kulture	2000
3.	Mieder, Wolfgang	<i>The Politics of Proverbs: From Traditional Wisdom to Proverbial Stereotypes</i>	The University of Wisconsin Press	1997

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Етнографија и теренска работа I			
2.	Код	ЕА 006			
3.	Студиска програма	Етнологија и антропологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ – Институт за етнологија и антропологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2016/2017	летен	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	д-р Мирјана Мирчевска, ред.проф.			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставната единица придонесува пред сè кон развојот на следните општи и специфични компетенции: - Стекнување воведни теориски знаења од областа на етнологијата и антропологијата; - Подготвеност за тимска работа, односно самостојно истражување во оваа област; - Развивање на свест за интердисциплинарноста како неопходност во општествените и хуманистичките науки; - Флексибилна употреба на знаењето во пракса; - Самостојност, (само)критичност, (само)проценка, (само)евалуација и залагање за квалитет; - Познавање и разбирање на прашања поврзани со етнологијата и антропологијата како дисциплини. - Познавање, разбирање, насочување кон активна, недискриминирачка работа. - Оформување на целокупната процена на потребите на поединците, односно групите, нивните јаки и слаби страни, почитувајќи ги факторите на опкружувањето (физички, општествени, културни), со соодветни постапки.				
11.	Содржина на предметната програма: Тематска обработка: семејство, семејна историја, биографски и автобиографски пристап; материјална култура, производство, дистрибуција, потрошувачка; 1. Осмислување истражувачки проект; Реализирање истражувачки проект; 2. Извори за етнолошки и антрополошки проучувања (користење библиотеки и архиви; медиуми; семејни збирки); 3. Етнографски техники: изработка преглед на литература за дадена тема; критички осврт на литературата за дадената тема; теренска работа во архив; теренска работа во библиотека; следење медиуми; теренска работа во семејни збирки; набљудување со учество, пишување теренски белешки; 4. Обработка на етнографски материјали: селектирање, подредување, бележење и процесуирање теренски материјали и белешки; кодирање и пишување мемоа; 5. Етнографско пишување: од опишување (а) дескриптивно пишување, б) објаснувачко пишување до интерпретација (анализа, објаснување, критичко пишување) 6. Објавување и дисеминација на резултати: есеи, семинарски работи, текстови				
12.	Методи на учење: Предавања, читање литература, теренско истражување, изработка есеи, семинарски работи.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	105			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања, вежби, проектни задачи, семинарски работи			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бода		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	25 бода		
	17.3.	Активност и учество	15 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 60 бода		5 (пет) (F)	
		од 61 до 67 бода		6 (шест) (E)	
		од 68 до 75 бода		7 (седум) (D)	
		од 76 до 85 бода		8 (осум) (C)	
		од 86 до 93 бода		9 (девет) (B)	
		од 94 до 100 бода		10 (десет) (A)	

19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		(редовни студенти) Редовност на предавања и вежби, завршени и позитивно оценети есеи, како и направени вежби (со додатни извештаи). (сите студенти) Успешно реализирано теренско истражување со времетраење од 7 работни дена. Завршени и позитивно оценети, претходно утврдени теми и задачи за теренското истражување (утврдена тема на истражувањето, обем на теренски материјали, техничко уредени транскрибирани материјали, доколку е предвидена, завршена и оценета семинарска работа- оценет целокупен истражувачки процес).		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација, самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	H.L. (Bud.) Goodall Jr.	<i>Writing the New Ethnography</i>	Altamira Press	2000
	2.	Pawluch, Dorothy, William Shaffir, and Charlene Miall (Ed.)	<i>Doing Ethnography: Studying Everyday Life, 1-52</i>	Canadian Scholars' Press	2005
	3.	Emerson, Robert M., Rachel I. Fretz, Linda L. Shaw	<i>Writing Ethnographic Fieldnotes</i>	The University of Chicago Press	1995
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Hutchinson, Emily	<i>Descriptive Writing</i>	Saddle Back	2005
	2.	Hutchinson, Emily	<i>Expository Writing</i>	Saddle Back	2005
	3.	Fulwiler, Toby	<i>College Writing. A Personal Approach to Academic Writing</i>	Boynton&Cook Publishers	2002

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Социокултурна антропологија			
2.	Код	ЕА 007			
3.	Студиска програма	Етнологија и антропологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ – Институт за етнологија и антропологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2016/17	зимски	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	доц. д-р Инес Црвенковска-Ристеска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставната единица придонесува пред сè кон развојот на следните општи и специфични компетенции: - Способност за комуникација, соработка; - Флексибилна употреба на знаењето во пракса; - Самостојност, (само)критичност, (само)проценка, (само)евалуација и залагање за квалитет; - Познавање и разбирање на прашања поврзани со социокултурната антропологија. - Познавање, разбирање, насочување кон активна, недискриминирачка работа. - Оформување на целокупната процена на потребите на поединците, односно групите, нивните јаки и слаби страни, почитувајќи ги факторите на опкружувањето (физички, општествени, културни), со соодветни постапки.				
11.	Содржина на предметната програма: Историја на социјалната и културната антропологија. Идеи за култура и општество. Учење култура. Антрополошки теории, теренска работа и нивно толкување. Општествена личност. Јазик и комуникација. Себство. Локална организација. Економии и економизирање. Брак, семејство и домашни групи. Сродство. Пол и род. Политичка организација. Општествена стратификација во современите општества. Етничност. Религија. Уметничко изразување на културните идентитети. Културни промени.				
12.	Методи на учење: Предавања, читање литература, изработка есеи, семинарски работи.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	105			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања, вежби, проектни задачи, семинарски работи			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бода		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	25 бода		
	17.3.	Активност и учество	15 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 60 бода		5 (пет) (F)
			од 61 до 67 бода		6 (шест) (E)
			од 68 до 75 бода		7 (седум) (D)
			од 76 до 85 бода		8 (осум) (C)
			од 86 до 93 бода		9 (девет) (B)
	од 94 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Редовност на предавања и вежби, завршени и позитивно оценети есеи, како и направени вежби (со додатни извештаи).		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација, самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач
	1.	Хан, Крис	Социјална антропологија	НИД „Микена“ - Битола	2009

	2.	Eriksen, Thomas Hylland	<i>Small Places, Large Issues, An introduction to Social and Cultural Anthropology</i> (превод во ракопис)	Pluto Press	2001
	3.	Ристески, Љупчо С., Илина Јакимовска (ур.)	<i>Другоста во етнологијата</i>	Менора-Евро Балкан Пресс, Скопје	2007
	4.	Rapport, Nigel and Joanna Overing	<i>Social and Cultural Anthropology The Key Concepts</i>	Routledge	2000
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Ацески, Илија	<i>Културна антропологија</i>	Филозофски факултет - Скопје	2015
	2.	Nanda, Serena – Richard L., Warms	<i>Cultural Anthropology</i>	Wadsworth	2002
		Bernard, Alan and Jonathan Spencer(eds.)	<i>Enciclopedia of Social and Cultural Anthropolgy</i>	Routledge	2002
	3.	Шулц, Емили А., Лавенда Роберт Х.	<i>Културна антропологија, Гледиште на човековата состојба</i>	Просветно дело АД	2009

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Етнолошки и антрополошки теории I			
2.	Код	008			
3.	Студиска програма	Етнологија и антропологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ – Институт за етнологија и антропологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2016/2017	зимски	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	доц. д-р Ана Ашталковска Гајтаноска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставната единица придонесува пред сè кон развојот на следните општи и специфични компетенции: - Способност за комуникација, соработка; - Флексибилна употреба на знаењето во пракса; - Самостојност, (само)критичност, (само)проценка, (само)евалуација и залагање за квалитет; - Познавање и разбирање на прашања поврзани со историскиот развој на различни теориски правци и школи во етнологијата и антропологијата. - Познавање, разбирање, насочување кон активна, недискриминарачка работа. - Оформување на целокупната процена на потребите на поединците, односно групите, нивните јаки и слаби страни, почитувајќи ги факторите на опкружувањето (физички, општествени, културни), со соодветни постапки.				
11.	Содржина на предметната програма: Преглед на следните теориско-методолошки правци и нивните претставници низ кои поминале етнологијата и антропологијата: еволуционизам, историски партикуларизам или дифузионизам, структурален функционализам, неоеволуционизам, теорија на конфликтот, теорија на социјална акција. Концептот на овој предмет вклучува запознавање со главните карактеристики на наведените теориски ориентации, главните личности и нивните дела односно некои од класиците во антропологијата.				
12.	Методи на учење: Предавања, читање литература, изработка есеи, семинарски работи.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	105			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања, вежби, проектни задачи, семинарски работи			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бода		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	25 бода		
17.3.	Активност и учество	15 бода			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 60 бода		5 (пет) (F)
			од 61 до 67 бода		6 (шест) (E)
			од 68 до 75 бода		7 (седум) (D)
			од 76 до 85 бода		8 (осум) (C)
			од 86 до 93 бода		9 (девет) (B)
		од 94 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Редовност на предавања и вежби, завршени и позитивно оценети есеи, како и направени вежби (со додатни извештаи).		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација, самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.број				
	1.	Barret, Stanley R.	<i>Anthropology: A Student's Guide to</i>	University of Toronto Press	1997

			<i>Theory and Method</i>		
	2.	Barnard, Alan	<i>History and Theory in Anthropology</i>	Cambridge University Press	2004
	3.				
	22.2	Дополнителна литература			
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач
					Година
	1.	Morgan, Louis H.	<i>Ancient Society</i>	Holt	1877
	2.	Boas, Franz	<i>The Social Organization and the Secret Societies of the Kwakiutl Indians</i>	Washington: Report of the U.S. National Museum	1895
	3.	Benedict, Ruth	<i>Patterns of Culture</i>	Boston: Houghton Mifflin.	1959 (orig. 1034)
	4.	Mead, Margaret	<i>Sex and Temperament in Three Primitive Societies</i>	New York: Morrow	1935
	5.	Durkheim, Emile	<i>The Rules of Sociological Method</i>	University of Chicago Press	1938 (orig. 1895)
	6.	Malinowski, Bronislaw	<i>Argonauts of the Western Pacific</i>	Routledge	1922
	7.	White, Leslie	<i>The Evolution of Culture</i>	New York: McGraw-Hill	1959
	8.	Gluckman, Max	<i>Order and Rebellion in Tribal Africa</i>	London: Cohen and West	1963
	9.	Bailey, F.G	<i>Stratagems and Spoils</i>	Oxford: Blackwell	1969
	10.	Turner, Victor	<i>The Ritual Process: Structure and Anti-Structure</i>	Chicago: Aldine Publishing Company	1969

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Етнологија и антропологија на Македонија II			
2.	Код	ЕА 009			
3.	Студиска програма	Етнологија и антропологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ – Институт за етнологија и антропологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2016/2017	зимски	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	д-р Мирјана П. Мирчевска, ред.проф.			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставната единица придонесува пред сè кон развојот на следните општи и специфични компетенции: - Стекнување теориски знаења од областа на етнологија и антропологија на Македонија - Подготвеност за тимска работа, односно самостојно истражување во оваа област - Развивање на свест за интердисциплинарноста како неопходност во општествените науки, односно за потребата од соработка помеѓу етнологијата, антропологијата и другите општествени и хуманистички науки - Развивање на свеста за значењето на поодделните елементи од материјалната култура на населението во Македонија и рефлексивната на истата низ културно-искориски пристап, врз целокупното живеење на населението				
11.	Содржина на предметната програма: На студентите им се овозможува стекнување теориски и практични знаења од областа на етнологијата и антропологијата на Македонија. Целта е да се развие свесноста за потребата од интердисциплинарен пристап кон материјалните аспекти на културата и критички однос кон елементите на материјалната култура и нивното влијание врз формирањето, опстојувањето и менувањето на животот во Македонија. Преку предавања, вежби и самостојни активности, студентите треба да ја согледаат поврзаноста на материјалната култура и конструирањето на социјалните и духовните елементи на различните етнички и културни заедници и групи во Македонија.				
12.	Методи на учење: Предавања, разговори/дискусии на прочитана литература, изработка на есеи и семинарски работи.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	105			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања, вежби, проектни задачи, семинарски работи			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 Часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бода		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	25 бода		
	17.3.	Активност и учество	15 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 60 бода		5 (пет) (F)
			од 61 до 67 бода		6 (шест) (E)
			од 68 до 75 бода		7 (седум) (D)
			од 76 до 85 бода		8 (осум) (C)
			од 86 до 93 бода		9 (девет) (B)
			од 94 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Редовност на предавања и вежби, завршени и позитивно оценети есеи, како и направени вежби (со додатни извештаи).		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација, самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.број				

	1.	Здравев, Ѓорѓи	<i>Народната носија во Македонија 1</i>	Матица македонска	1993
	2.	Намичев, Петар	<i>Етнологија и типологија на македонската селска куќа</i>	ИЕА, ПМФ, докторска дисертација, ракопис	2007
	3.	Разни автори	Сепаратни изданија		
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Woodward, Ian	<i>Understanding Material Culture</i>	SAGE	2007
	2.	Група автори	<i>Пирински край</i>	БАН, Софија	1992
	3.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Етнологија и антропологија на Македонија III			
2.	Код	010			
3.	Студиска програма	Етнологија и антропологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ – Институт за етнологија и антропологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2016/2017	летен	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	доц. д-р Ана Ашталковска Гајтаноска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставната единица придонесува пред сè кон развојот на следните општи и специфични компетенции: - Способност за комуникација, соработка; - Флексибилна употреба на знаењето во пракса; - Самостојност, (само)критичност, (само)проценка, (само)евалуација и залагање за квалитет; - Познавање и разбирање на прашања поврзани со етнологијата и антропологијата на Македонија. - Познавање, разбирање, насочување кон активна, недискриминирачка работа. - Оформување на целокупната процена на потребите на поединците, односно групите, нивните јаки и слаби страни, почитувајќи ги факторите на опкружувањето (физички, општествени, културни), со соодветни постапки.				
11.	Содржина на предметната програма: Во предметната програма се предвидува проучување на традициско селско општество и придружните институции (село, систем на селска самоуправа, хиерархија, село како суд, колективни задолженија и права, однос: поединец - група, селска и пределска ендогамија, однос кон територија: свое - туѓо, однос кон соседните локални идентитети: свое – туѓо; традициско нормирање на однесувањето, престапници и казни и различни механизми за социјална контрола). Семејство – нуклеарно и проширено. Организација на семејната заедница: управување, одлучување, сопственост и наследно право. Старосен и полов критериум. Сроднички системи. Современи процеси на декомпозиција на традициското селско општество и семејство. Освен традициските аспекти на општествениот живот подеднакво релевантни за проучување се и современите аспекти. На пример важно место има темата за трансформацијата на семејните и сродничките односи во современ контекст како и опстојувањето или практикувањето на одредени традициски вредности во однос на регулирањето на семејните односи и третманот на различните сродници.				
12.	Методи на учење: Предавања, читање литература, изработка есеи, семинарски работи.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	105			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања, вежби, проектни задачи, семинарски работи			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бода		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	25 бода		
	17.3.	Активност и учество	15 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 60 бода		5 (пет) (F)
			од 61 до 67 бода		6 (шест) (E)
			од 68 до 75 бода		7 (седум) (D)
			од 76 до 85 бода		8 (осум) (C)
			од 86 до 93 бода		9 (девет) (B)
		од 94 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Редовност на предавања и вежби, завршени и позитивно оценети есеи, како и направени вежби (со додатни извештаи).		

20.	Јазик на кој се изведува наставата			македонски	
21	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација, самоевалуација	
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.број				
	1.	Светиева, Анета	Социјална култура на Македонците	скрипта	2006
	2.	Обрембски, Јозеф	<i>Македонски етносоциолошки студии</i>	Матица Македонска, Скопје - Прилеп	2001
	3.	Обрембски, Јозеф	<i>Македонски етносоциолошки студии</i>	Матица Македонска, Скопје-Прилеп	2002
	4.	Филиповић, Миленко	<i>Човек меѓу људима</i>	Српска књижевна задруга, Београд	1991
	5.	Sahlins, Marshal	What Kinship Is (part one), <i>Journal of the Royal Anthropological Institute</i> (N.S) 17 (2-19)	Royal Anthropological Institute	2011
	6.	Sahlins, Marshal	What Kinship Is (part two), <i>Journal of the Royal Anthropological Institute</i> (N.S) 17 (227-242)	Royal Anthropological Institute	2011
	7.	Јакимовска, Илина	<i>Телото</i> , етнолошко-антрополошка студија	Слово, Скопје	2009
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Петреска, Весна	<i>Етнографија на современиот семеен живот во македонското семејство</i> , посебни изданија, книга 70	Институт за фолклор „Марко Цепенков“, Скопје	2008
	2.	Цветановска, Јелена	<i>Гревот и казната во народната култура на Македонците</i>	Слово, Скопје	2012
	3.	Петреска, Весна	<i>Систем на сродство кај Македонците</i> , посебни изданија, книга 59	Институт за фолклор „Марко Цепенков“, Скопје	2005
	4.	Kazer, Karl	<i>Porodica i srodstvo na Balkanu</i> , analiza jedne culture koja nestaje	Udruženje za društvenu istoriju, Beograd	2002

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Етнографија и теренска работа II			
2.	Код	ЕА 011			
3.	Студиска програма	Етнологија и антропологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ – Институт за етнологија и антропологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2016/2017	летен	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	д-р Љупчо Ристески, ред.проф.			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставната единица придонесува пред сè кон развојот на следните општи и специфични компетенции: - Стекнување воведни теориски знаења од областа на етнографијата и теренската работа; - Подготвеност за тимска работа, односно самостојно истражување во оваа област; - Развивање на свест за интердисциплинарноста како неопходност во општествените и хуманистичките науки; - Флексибилна употреба на знаењето во пракса; - Самостојност, (само)критичност, (само)проценка, (само)евалуација и залагање за квалитет; - Познавање и разбирање на прашања поврзани со етнографијата и теренската работа како дисциплини. - Познавање, разбирање, насочување кон активна, недискриминирачка работа. - Оформување на целокупната процена на потребите на поединците, односно групите, нивните јаки и слаби страни, почитувајќи ги факторите на опкружувањето (физички, општествени, културни), со соодветни постапки.				
11.	Содржина на предметната програма: Тематска обработка: социјална и духовна култура; 1. Осмислување истражувачки проект; Реализирање истражувачки проект; 2. Извори за етнолошки и антрополошки проучувања (користење библиотеки и архиви; медиуми; семејни збирки; теренска работа) 3. Етнографски техники: изработка преглед на литература за дадена тема; критички осврт на литературата за дадената тема; теренска работа во архив; теренска работа во библиотека; следење медиуми; теренска работа во семејни збирки; набљудување со учество, интервјуирање, пишување теренски белешки; 4. Етика во теренски истражувања; 5. Обработка на етнографски материјали: селектирање, подредување, бележење и процесуирање теренски материјали и белешки; кодирање и пишување мемоа; обработка на квантитативни и квалитативни етнографски материјали; 6. Етнографско пишување: од опишување (а) дескриптивно пишување, б) објаснувачко пишување, в) наративно (раскажувачко) пишување и г)убедливо пишување до интерпретација (анализа, објаснување, критичко пишување) 7. Објавување и дисеминација на резултати: есеи, семинарски работи, текстови				
12.	Методи на учење: Предавања, читање литература, изработка есеи, семинарски работи.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	105			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања, вежби, проектни задачи, семинарски работи			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бода		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	25 бода		
	17.3.	Активност и учество	15 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 60 бода		5 (пет) (F)	
		од 61 до 67 бода		6 (шест) (E)	
		од 68 до 75 бода		7 (седум) (D)	

		од 76 до 85 бода	8 (осум) (C)		
		од 86 до 93 бода	9 (девет) (B)		
		од 94 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	<p>(редовни студенти) Редовност на предавања и вежби, завршени и позитивно оценети есеи, како и направени вежби (со додатни извештаи).</p> <p>(сите студенти) Успешно реализирано теренско истражување со времетраење од 7 работни дена. Завршени и позитивно оценети, претходно утврдени теми и задачи за теренското истражување (утврдена тема на истражувањето, обем на теренски материјали, техничко уредени транскрибирани материјали, доколку е предвидена, завршена и оценета семинарска работа- оценет целокупен истражувачки процес).</p>			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација, самоевалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Brewer, John D.	<i>Ethnography</i>	Open University Press, Philadelphia	2000
	2.	DeWalt, Kathleen, M. Billie R. DeWalt	<i>Participant Observation: A Guide for Fieldworkers</i>	Altamira Press	2011
	3.	Pink, Sarah	<i>Doing Visual Ethnography</i>	SAGE	2013
	4.				
	22.2 Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Hutchinson, Emily	<i>Descriptive Writing</i>	Saddle Back	2005
	2.	Hutchinson, Emily	<i>Persuasive Writing</i>	Saddle Back	2005
	3.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Етнологски и антрополошки теории II			
2.	Код	ЕА 012			
3.	Студиска програма	Етнологија и антропологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ – Институт за етнологија и антропологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2016/2017	летен	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	доц. д-р Инес Црвенковска-Ристеска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставната единица придонесува пред сè кон развојот на следните општи и специфични компетенции: - Способност за комуникација, соработка; - Флексибилна употреба на знаењето во пракса; - Самостојност, (само)критичност, (само)проценка, (само)евалуација и залагање за квалитет; - Познавање и разбирање на прашања поврзани со историскиот развој на различни теориски правци и школи во етнологијата и антропологијата. - Познавање, разбирање, насочување кон активна, недискриминирачка работа. - Оформување на целокупната процена на потребите на поединците, односно групите, нивните јаки и слаби страни, почитувајќи ги факторите на опкружувањето (физички, општествени, културни), со соодветни постапки.				
11.	Содржина на предметната програма: Преглед на следните теориско-методолошки правци и нивните претставници низ кои поминале етнологијата и антропологијата: марксистички перспективи; од релативизам до когнитивна наука; структурализам: од лингвистика до антропологија; постструктуралисти, феминисти и други научни ориентации; интерпретативни и постмодернистички приоди. Концептот на овој предмет вклучува запознавање со главните карактеристики на наведените теориски ориентации, главните личности и нивните дела односно некои од класиците во антропологијата.				
12.	Методи на учење: Предавања, читање литература, изработка есеи, семинарски работи.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	105			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања, вежби, проектни задачи, семинарски работи			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бода		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	25 бода		
17.3.	Активност и учество	15 бода			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 60 бода		5 (пет)	(F)
		од 61 до 67 бода		6 (шест)	(E)
		од 68 до 75 бода		7 (седум)	(D)
		од 76 до 85 бода		8 (осум)	(C)
		од 86 до 93 бода		9 (девет)	(B)
		од 94 до 100 бода		10 (десет)	(A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Редовност на предавања и вежби, завршени и позитивно оценети есеи, како и направени вежби (со додатни извештаи).			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација, самоевалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.број				

	1.	Barnard, Alan R.	<i>History and theory in anthropology</i>	Cambridge University Press	2004
	2.	Barret, Stanley	<i>Anthropology: A Student's Guide to Theory and Method</i>	University of Toronto Press	1997
	3.	Hač, Elvin	<i>Antropološke teorije, I i II,</i>	BIGZ, Beograd	1979
	4.	Lechte, John	<i>Fifty Key Contemporary Thinkers, From structuralism to postmodernity</i>	Routledge	1994
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Lič, Edmund	<i>Klod Levi-Stros</i>	Beograd	1972
	2.	Levi-Stros, Klod	<i>Strukturalna antropologija</i>	STVARNOST, Zagreb	1958
	3.	Godelije, Moris	<i>Marksizam i Antropologija</i>	Školska knjiga, Zagreb	1982
	4.	Ortner, Sherry B.	Theory in Anthropology since the Sixties, <i>Comparative Studies in Society and History</i> 26(1):126-166	Cambridge Univeristy Press	1984

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Антропологија на пол и род			
2.	Код	ЕА 013			
3.	Студиска програма	Етнологија и антропологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ – Институт за етнологија и антропологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2016/2017	зимски	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	д-р Илина Јакимовска, вонр. проф.			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - Стекнување теориски знаења од областа на родовите прашања - Подготвеност за тимска работа, односно самостојно истражување во оваа област - Подигнување на свесноста за важноста на родовоста во контекст на етнолошките и антрополошки истражувања - Развивање сензитивност кон родовите прашања - Поттикнување авторефлексивност во однос на влијанието на сопствената родова припадност врз толкувањето на родовите прашања				
11.	Содржина на предметната програма: На студентите им се овозможува стекнување теориски знаења од областа на родовите прашања. Истовремено тие се подготвуваат за истражувачка и апликативна работа во оваа област. Предвидените содржини не нудат сеопфатен преглед на родовите теории, ниту пак на академскиот феминизам. Целта е да се подигне свесноста за важноста на родовоста во контекст на етнолошките и антрополошките истражувања, како и да се прикаже, низ соодветни примери, кои се механизмите преку кои културата врши социјална конструкција на родовите улоги и идентитети, притоа релативизирајќи ја нивната фиксираност во време и простор. При запознавањето со интердисциплинарното поле на родовите студии акцентот се става на оние теории кои се релевантни за занимавањето со етнологија и антропологија, а тие истовремено се разгледуваат како критика упатена кон постоечките парадигми, институции и идеологии, кои не се исклучиво поврзани со родот, туку и со расата, класната припадност и етничноста.				
12.	Методи на учење: Предавања, читање литература, изработка на есеи, семинарски работи.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	105			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања, вежби, проектни задачи, семинарски работи			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бода		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	25 бода		
	17.3.	Активност и учество	15 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 60 бода		5 (пет) (F)
			од 61 до 67 бода		6 (шест) (E)
			од 68 до 75 бода		7 (седум) (D)
			од 76 до 85 бода		8 (осум) (C)
			од 86 до 93 бода		9 (девет) (B)
			од 94 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Редовност на предавања и вежби, завршени и позитивно оценети есеи, како и направени вежби (со додатни извештаи).		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација, самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.број				

	1.	Рапиќ, Зарана	<i>Polnost i kultura: telo i znanje u socijalnoj antropologiji</i>	Библиотека XX век, Београд	1997
	2.	Колозова, Катерина (уредничка)	<i>Хрестоматија: текстови од областа на родовата теорија</i>	Евро-Балкан Прес, Скопје	2003
	3.	Бојациевска, Маја	<i>Андрогин: утопија на совршениот пол</i>	Сигмапрес, Скопје	1999
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	White, Jacquelyn W.(ed.)	<i>Taking Sides: Clashing Views in Gender</i>	McGraw-Hill	2007
	2.	Дејвис, Најра Јувал	<i>Родот и нацијата</i>	Сигмапрес	2001
	3.	Јакимовска, Илина	<i>Телото: етнoлошко-антрополошка студија</i>	Слово, Скопје	2009

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Методологија на етнoлошки и антрополошки истражувања			
2.	Код	EA 014			
3.	Студиска програма	Етнологија и антропологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ – Институт за етнологија и антропологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2016/2017	зимски	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	доц. д-р Ана Ашталковска Гајтаноска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставната единица придонесува пред сè кон развојот на следните општи и специфични компетенции: - Способност за комуникација, соработка; - Флексибилна употреба на знаењето во пракса; - Самостојност, (само)критичност, (само)проценка, (само)евалуација и залагање за квалитет; - Познавање и разбирање на прашања поврзани со методологијата на етнoлошките и антрополошките истражувања. - Познавање, разбирање, насочување кон активна, недискриминирачка работа. - Оформување на целокупната процена на потребите на поединците, односно групите, нивните јаки и слаби страни, почитувајќи ги факторите на опкружувањето (физички, општествени, културни), со соодветни постапки				
11.	Содржина на предметната програма: Науката и истражувањето. Димензии на истражувањата. Теоријата и истражувањето. Значења на методологијата. Квалитативно етнoлошко и антрополошко истражување. Етнографија, теренско истражување, различни методи и техники во целиот истражувачки процес. Етички аспекти на етнoлошките и антрополошките истражувања. Анализа. Пишување и интерпретација.				
12.	Методи на учење: Предавања, читање литература, изработка есеи, семинарски работи.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	105			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања, вежби, проектни задачи, семинарски работи			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 Часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бода		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	25 бода		
	17.3.	Активност и учество	15 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 60 бода		5 (пет) (F)
			од 61 до 67 бода		6 (шест) (E)
			од 68 до 75 бода		7 (седум) (D)
			од 76 до 85 бода		8 (осум) (C)
			од 86 до 93 бода		9 (девет) (B)
			од 94 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Редовност на предавања и вежби, завршени и позитивно оценети есеи, како и направени вежби (со додатни извештаи).		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација, самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.број				

	1.	Хамерсли, Мартин, Аткинсон Пол	<i>Етнографија, принципи во практика</i>	Нампрес, Скопје	2009
	2.	Hammersley, Martyn, Atkinson Paul	<i>Ethnography: principles in practice, 3rd edition</i>	Routledge	2007
	22.2	Дополнителна литература			
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач
					Година
	1.	Barret, Stanley R.	<i>Anthropology: A Student's Guide to Theory and Method</i>	University of Toronto Press	1997
	2.	Њумен, Лоренс	<i>Опитествено истражувачки метод, квалитативни и квантитативни пристапи</i>	Просветно дело, Скопје	2009
	3.	Bernard, Russell H.	<i>Research Methods in Anthropology, sec. ed.</i>	Altamira Press	1995

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Етнологија и антропологија на Балканот			
2.	Код	ЕА 015			
3.	Студиска програма	Етнологија и антропологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ – Институт за етнологија и антропологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2016/2017	зимски	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	доц. д-р Инес Црвенковска - Ристеска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставната единица придонесува пред сè кон развојот на следните општи и специфични компетенции: - Способност за комуникација, соработка / тимска работа; - Флексибилна употреба на знаењето од етнологија и антропологија на Балкан во пракса; - Познавање и разбирање на специфични теми поврзани со Балканот; - Познавање и разбирање на развојните законитости, разлики и потреби на поединецот. - Подготовка за истражување во областа на етнологијата и антропологијата на Балкан; - Познавање, разбирање, насочување кон активна, недискриминирачка работа. - Оформување на целокупната процена на потребите на поединците, односно групите, нивните јаки и слаби страни, почитувајќи ги факторите на опкружувањето (физички, општествени, културни), со соодветни постапки.				
11.	Содржина на предметната програма: Теориската настава подразбира изучување на Балканот од една страна како единствена претстава за културниот ареал и сродниот балкански менталитет, на „Балканци“ кој ја претпоставува „другоста“ на Балканот во однос на Европа и светот, и од друга страна, Балканот како синоним за вечното „буре барут“ кое непрекинато тлее низ различни форми национализам и националистички политики на државите и заедниците на Балканот. Ке се анализира како различните европски и светски дискурси влијаеле и влијаат врз локалните општествени и културни заедници на Балканот, и придонесуваат да се воспостави внатрешната симболичка хиерархија помеѓу и во балканските држави, нации, етнички заедници, манифестирана низ различни форми и видови. Особено важен е односот на европските и светските истражувачи во нивните етнолошки и антрополошки истражувања.				
12.	Методи на учење: Предавања, читање литература, изработка есеи, семинарски работи.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	105			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања, вежби, проектни задачи, семинарски работи			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бода		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	25 бода		
	17.3.	Активност и учество	15 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 60 бода		5 (пет) (F)
			од 61 до 67 бода		6 (шест) (E)
			од 68 до 75 бода		7 (седум) (D)
			од 76 до 85 бода		8 (осум) (C)
			од 86 до 93 бода		9 (девет) (B)
		од 94 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Редовност на предавања и вежби, завршени и позитивно оценети есеи, како и направени вежби (со додатни извештаи).		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација, самоевалуација		
22.	Литература				

Задолжителна литература					
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Тодорова, Марија	<i>Замислувајќи го Балканот</i>	Магор	2001
	2.	Todorova, Maria	<i>Balkan identities, Nation and memory</i>	New York University Press	2004
	3.	Todorova, Maria	Situating the family of Ottoman Bulgaria within the European pattern” <i>History of the Family</i> 1(4): 443-460		1996
	4.	Čolović Ivan	<i>Politika simbola</i>	Biblioteka XX vek, Beograd	1997
	5.	Hercfeld, M.	<i>Kulturna intimnost</i>	Biblioteka XX vek, Beograd	2004
		Филиповић, М.	<i>Човек меѓу људима</i>	Београд	1991
	6.	Hatzopoulos, Pavlos	<i>The Balkans Beyond Nationalism and Identity, International Relations and Ideology</i>	I.B.Tauris	2008
	7.	Grumeza, Ion	<i>The Roots of Balkanization Eastern Europe C.E. 500–1500</i>	University Press of Amerika	2010
	5.	Цвијић, Јован			
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Мазовер, Марк	<i>Балканот, кратка историја</i>	Евро-Балкан Пресс	2003
	2.	Kaplan, Robert	<i>Balkanski duhovi, putovanje kroz istoriju</i>	Dan Graf, Beograd	2004
	3.	Bjelić, Dušan I. and Obrad Savić	<i>Balkan as Metaphor, Between Globalization and Fragmentation</i>	The MIT Press, Cambridge, Massachusetts	2002

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Визуелна антропологија			
2.	Код	ЕА 016			
3.	Студиска програма	Етнологија и антропологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ – Институт за етнологија и антропологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2016/2017	летен	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	д-р Илина Јакимовска, вонр. проф.			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставната единица придонесува пред сè кон развојот на следните општи и специфични компетенции: - Познавање и разбирање на основните елементи на содржината на предметот - Сензитивност кон веродостојноста и етичноста на визуелното претставување на туѓите култури (истражувачка етика) - Авторефлексивност кон сопствената припадност на одреден културен контекст при визуелни истражувања - Подготвеност за теренска работа во областа на визуелната антропологија, самостојно или во тим (снимање фотографии и кратки филмови)				
11.	Опис на содржината: Визуелната антропологија од една страна ја истражува рецепцијата на визуелното, но од друга страна самата регистрира и создава визуелни претстави. Овој предмет ќе се занимава пред сè со историјата и современата употреба на фотографијата и филмот во контекст на антропологијата, потенцирајќи ги социјалните, комерцијалните и политичките агенди кои влијаат врз креирањето на визуелните документи. Подетално ќе бидат разработени следниве теми: - Антропологијата како наука: зборови наспрема <i>слики</i> - Запознавањето на сопствената и туѓите култури како мулти-сетилно искуство - Што е тоа визуелна антропологија? - Прашањето на веродостојноста, правичноста и објективноста на визуелното претставување на одредена култура (позитивизам наспроти социјален конструктивизам) - Историја на фотографијата како етнографски документ и нејзината поврзаност со раната антропологија - Врската помеѓу колонијализмот, воајеризмот и егзибиционизмот - Што е тоа етнографски филм? (кои документарни филмови се 'етнографски' или 'антрополошки') - Историја на етнографскиот филм (институционален развој; значајни автори и анализа на нивни дела Jean Rouch, John Marshall, Robert Gardner, Timothy Ash; современи трендови) - Зачетоци, историја и основи на документарниот, етнографскиот и антрополошкиот филм во Македонија (претставници: браќата Манаки, Бранислав Русиќ, Вера Кличкова, Владимир Боцев, Елизабета Коневска и др.): институции: Кинотека на Македонија, Музеј на Македонија, ИЕА - Визуелното како алатка при изучување и предавање антропологија - Теориска, теренска и техничка подготовка за правење на етнолошки/антрополошки филм				
12.	Методи на учење: Предавања, читање литература, изработка на есеи, семинарски работи.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	105			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања, вежби, проектни задачи, семинарски работи			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бода		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	25 бода		
	17.3.	Активност и учество	15 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 60 бода		5 (пет) (F)	

				од 61 до 67 бода	6 (шест) (E)
				од 68 до 75 бода	7 (седум) (D)
				од 76 до 85 бода	8 (осум) (C)
				од 86 до 93 бода	9 (девет) (B)
				од 94 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит			Редовност на предавања и вежби, завршени и позитивно оценети есеи, како и направени вежби (со додатни извештаи).	
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација, самоевалуација	
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.број				
	1.	Банкс, Маркус	<i>Визуелни методи во општествените истражувања</i>	Табернакул, Скопје	2009
	2.	Hockings, Paul (Ed.)	<i>Principles of Visual Anthropology</i>	Mouton de Gruyter, Berlin: New York	1995
	3.	Heider, Karl G.	<i>Ethnographic Film</i>	University of Texas Press	2006
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Edwards, Elizabeth (Ed.)	<i>Anthropology and Photography 1860-1920</i>	Yale University Press&Royal Anthropological Institute	1992
	2.	Banks, Marcus and Jay Ruby	<i>Made To Be Seen: Historical Perspectives on Visual Anthropology</i>	Chicago: University of Chicago Press	2011
	3.	Старделов, Игор	<i>Манаки</i>	Кинотека на Македонија	2006

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Етнологија и антропологија на Македонија IV			
2.	Код	EA 017			
3.	Студиска програма	Етнологија и антропологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ – Институт за етнологија и антропологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2016/2017	летен	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	д-р Љупчо С. Ристески, ред. проф.			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставната единица придонесува пред сè кон развојот на следните општи и специфични компетенции: - Стекнување теориски и практични знаења од областа на етнологијата и антропологијата од сферата на религијскиот живот на територијата на Македонија од минатото до денес; - Подготвеност за индивидуална и тимска истражувачка работа во оваа област; - Развивање свест за интердисциплинарноста како неопходност во општествените и хуманистичките науки; - Флексибилна употреба на знаењето во пракса; - Самостојност, (само)критичност, (само)проценка, (само)евалуација и залагање за квалитет; - Познавање и разбирање на прашања поврзани религијскиот и духовниот живот на заедниците во Македонија како во минатото така и во современоста. - Познавање, разбирање, насочување кон активна, недискриминирачка работа. - Оформување на целокупната процена на потребите на поединците, односно групите, нивните јаки и слаби страни, почитувајќи ги факторите на опкружувањето (физички, општествени, културни), со соодветни постапки.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Религиски појави и концепти кај заедниците на територијата на Македонија во минатото; Појавата и распространувањето на монотеистичките религии во Македонија: христијанство, ислам. 2. Народна религија; 3. Народна космологија; 4. Народна митологија; 5. Народна демонологија; 6. Обредноста во годишниот циклус; 7. Обредноста во животниот циклус; 8. Религијата, општеството и политиката во Македонија – историски и современ осврт.				
12.	Методи на учење: Предавања, читање литература, изработка есеи, семинарски работи.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	105			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања, вежби, проектни задачи, семинарски работи			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бода		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	25 бода		
	17.3.	Активност и учество	15 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 60 бода		5 (пет) (F)
			од 61 до 67 бода		6 (шест) (E)
			од 68 до 75 бода		7 (седум) (D)
			од 76 до 85 бода		8 (осум) (C)
			од 86 до 93 бода		9 (девет) (B)
		од 94 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Редовност на предавања и вежби, завршени и позитивно оценети есеи, како и направени вежби (со додатни извештаи).		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација, самоевалуација		

22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Ристески, С. Љупчо	<i>Категориите простор и време во народната култура на Македонците,</i>	Матица Македонска, Скопје,	2005
	2.		<i>Народна митологија на Македонците,</i> Танас Вражиновски, Соработници Љупчо С. Ристески, Владимир Караџоски, Лола Симоска,	Матица Македонска - ИСК, Скопје-Прилеп	1998
	3.		<i>Народна демонологија на Македонците,</i> Танас Вражиновски, соработници Владимир Караџоски, Љупчо С. Ристески, Лола Симоска,	Матица Македонска - ИСК, Скопје-Прилеп	1996
	4.		<i>Религиите и религиските аспекти на материјалната и духовната култура на почвата на Република Македонија : прилози за истражувањето на историјата на културата на почвата на Македонија / Зборник</i>	МАНУ	1996
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Hiebert, Paul G., R. Daniel Shaw, Tite Tienou	<i>Understanding Folk Religion. A Christian Response to Popular Beliefs and Practices</i>	Baker Books, Michigan	1999
	2.	Арнолд, В. Томас	<i>Историја на исламот – текови на мисијата</i>	Логос-А	2009
	3.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Етнографија и теренска работа III			
2.	Код	ЕА 018			
3.	Студиска програма	Етнологија и антропологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ – Институт за етнологија и антропологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2016/2017	летен	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	доц. д-р Ана Ашталковска Гајтановска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставната единица придонесува пред сè кон развојот на следните општи и специфични компетенции: - Стекнување воведни теориски знаења од областа на етнографијата и теренската работа; - Подготвеност за тимска работа, односно самостојно истражување во оваа област; - Развивање на свест за интердисциплинарноста како неопходност во општествените и хуманистичките науки; - Флексибилна употреба на знаењето во пракса; - Самостојност, (само)критичност, (само)проценка, (само)евалуација и залагање за квалитет; - Познавање и разбирање на прашања поврзани со етнографијата и теренската работа. - Познавање, разбирање, насочување кон активна, недискриминирачка работа. - Оформување на целокупната процена на потребите на поединците, односно групите, нивните јаки и слаби страни, почитувајќи ги факторите на опкружувањето (физички, општествени, културни), со соодветни постапки.				
11.	Содржина на предметната програма: Тематска обработка: социјална и духовна култура; 1. Осмислување истражувачки проект; Реализирање истражувачки проект; 2. Извори за етнолошки и антрополошки проучувања (користење библиотеки и архиви; медиуми; семејни збирки; теренска работа) 3. Етнографски техники: изработка преглед на литература за дадена тема; критички осврт на литературата за дадената тема; теренска работа во архив; теренска работа во библиотека; следење медиуми; теренска работа во семејни збирки; набљудување со учество, интервјуирање, пишување теренски белешки; 4. Етика во теренски истражувања; 5. Обработка на етнографски материјали: селектирање, подредување, бележење и процесуирање теренски материјали и белешки; кодирање и пишување мемоа; обработка на квантитативни и квалитативни етнографски материјали; 6. Етнографско пишување: од опишување (а) дескриптивно пишување, б) објаснувачко пишување, в) наративно (раскажувачко) пишување и г)убедливо пишување до интерпретација (анализа, објаснување, критичко пишување) 7. Објавување и дисеминација на резултати: есеи, семинарски работи, текстови				
12.	Методи на учење: Предавања, читање литература, изработка есеи, семинарски работи.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	105			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања, вежби, проектни задачи, семинарски работи			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бода		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	25 бода		
17.3.	Активност и учество	15 бода			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 60 бода		5 (пет) (F)	
		од 61 до 67 бода		6 (шест) (E)	
		од 68 до 75 бода		7 (седум) (D)	

		од 76 до 85 бода	8 (осум) (C)		
		од 86 до 93 бода	9 (девет) (B)		
		од 94 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	<p>(редовни студенти) Редовност на предавања и вежби, завршени и позитивно оценети есеи, како и направени вежби (со додатни извештаи).</p> <p>(сите студенти) Успешно реализирано теренско истражување со времетраење од 7 работни дена. Завршени и позитивно оценети, претходно утврдени теми и задачи за теренското истражување (утврдена тема на истражувањето, обем на теренски материјали, техничко уредени транскрибирани материјали, доколку е предвидена, завршена и оценета семинарска работа- оценет целокупен истражувачки процес).</p>			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација, самоевалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Vander, Stoep, Scott W.	<i>Research methods for everyday life: blending qualitative and quantitative approaches, 163-261</i>	Jossey-Bass, San Francisco	2009
	2.	Pawluch, Dorothy, William Shaffir, and Charlene Miall (eds.)	<i>Doing Ethnography: Studying Everyday Life, 66-330</i>	Canadian Scholars' Press	2005
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Lessiter, Luke E.,	<i>The Chicago Guide to Collaborative Ethnography</i>	Chicago University Press	2005
	2.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Волонтирање во институција во траење од еден месец			
2.	Код	ЕА 019			
3.	Студиска програма	Етнологија и антропологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ – Институт за етнологија и антропологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2016/2017	летен	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Институт за етнологија и антропологија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставната единица придонесува пред сè кон развојот на следните општи и специфични компетенции: - Способност за комуникација, соработка; - Флексибилна употреба на знаењето во пракса; - Самостојност, (само)критичност, (само)проценка, (само)евалуација и залагање за квалитет; - Познавање и разбирање на прашања поврзани со етнологијата и антропологијата како дисциплини. - Познавање, разбирање, насочување кон активна, недискриминирачка работа. - Оформување на целокупната проценка на потребите на поединците, односно групите, нивните јаки и слаби страни, почитувајќи ги факторите на опкружувањето (физички, општествени, културни), со соодветни постапки.				
11.	Содржина на предметната програма: Волонтирањето во институција се реализира во институција од листата институции со кои ИЕА, односно ПМФ и УКИМ имаат потпишано договор за взаемна соработка. Волонтирањето трае 1 месец. Пред започнувањето на волонтирањето студентот избира ментор (наставник на ИЕА) и коментор (од институцијата домаќин) кои треба да бидат потврдени од Стручниот Совет на ИЕА. Менторот, коменторот и студентот ги определуваат специфичностите на содржините, активностите и видот на резултатите од реализираната волонтерска работа. 1. Пред почетокот на волонтирањето студентот треба да изработи предлог проект за практична работа во институцијата кој ќе биде одобрен од менторот и коменторот; 2. Во текот на волонтирањето студентот ќе води дневник за реализирани активности кој е составен дел на завршната работа; 3. Во текот на волонтирањето студентот ќе реализира најмалку три практични активности кои се одраз на специфичностите на работата во институцијата (пр. водење музејска документација; библиотечно-библиографско работење; работа во депо; работа со фото или аудио документација; изработка на предлог-проект за музејска изложба; предлог проект за практична активност во НВО; истражувачка активност) 4. На крајот студентот изработува завршна работа (семинар, предлог проект, проект) кој треба да биде практично остварлив и применлив во институцијата во која волонтирал. Проектот треба да биде оценет од коменторот и менторот. Оценка и потпис во индексот става менторот.				
12.	Методи на учење: Предавања, читање литература, изработка есеи, семинарски работи.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	105			
14.	Распределба на расположивото време	проектни задачи, семинарски работи			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	/	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	90 часови	
		16.2	Самостојни задачи	15 часови	
		16.3	Домашно учење	/	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	/		
	17.2.	Завршна работа/предлог проект/проект (презентација: писмена)	60 бода		
17.3.	Активност и учество	40 бода			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 60 бода		5 (пет)	(F)
		од 61 до 67 бода		6 (шест)	(E)

		од 68 до 75 бода	7 (седум) (D)
		од 76 до 85 бода	8 (осум) (C)
		од 86 до 93 бода	9 (девет) (B)
		од 94 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Завршено и позитивно оценето водење дневник за реализирани активности кој е составен дел на завршната работа; завршени најмалку три практични активности; позитивно оценета завршна работа (семинар, предлог проект, проект).	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски	
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација, самоевалуација	
22.	Литература		
	Задолжителна литература		
22.1	Ред.број	Автор	Наслов
	1.		
	2.		
	3.		
22.2	Дополнителна литература		
	Ред.број	Автор	Наслов
	1.		
	2.		
	3.		

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Антропологија на религијата			
2.	Код	ЕА 020			
3.	Студиска програма	Етнологија и антропологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ – Институт за етнологија и антропологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2016/2017	зимски	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	д-р Љупчо С. Ристески, ред. проф.			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставната единица придонесува пред сè кон развојот на следните општи и специфични компетенции: - Стекнување воведни теориски знаења од областа на етнологијата и антропологијата; - Подготвеност за тимска работа, односно самостојно истражување во оваа област; - Развивање на свест за интердисциплинарноста како неопходност во општествените и хуманистичките науки; - Флексибилна употреба на знаењето во пракса; - Самостојност, (само)критичност, (само)проценка, (само)евалуација и залагање за квалитет; - Познавање и разбирање на прашања поврзани со етнологијата и антропологијата како дисциплини. - Познавање, разбирање, насочување кон активна, недискриминирачка работа. - Оформување на целокупната процена на потребите на поединците, односно групите, нивните јаки и слаби страни, почитувајќи ги факторите на опкружувањето (физички, општествени, културни), со соодветни постапки.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Антрополошки пристап во проучување на религијата; 2. Компоненти на религијата; 3. Општествени значења и функции на религијата; 4. Историски развој на религијата: архаични религии, анимизам, политеизам, монотеизам. 5. Главни претставници на религиозната мисла Маркс и Енгелс, Макс Вебер, Емил Диркем. Монотеистички религии: Будизам. Христијанство, Ислам и др. 6. Религиски симболи и специјалисти; 7. Религиски јазик; 8. Религиско однесување; Религија, морал и општествен поредок; 10. Процеси на секуларизација во современото општество; 11. Религијата и современото општество: религијата и политиката, државната администрација, образованието, државната администрација и управа, војската, полицијата, религиски девирзитети и нивна предност или мана во мултикултурно општество.				
12.	Методи на учење: Предавања, читање литература, изработка есеи, семинарски работи.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	105			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања, вежби, проектни задачи, семинарски работи			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бода		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	25 бода		
	17.3.	Активност и учество	15 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 60 бода		5 (пет) (F)	
		од 61 до 67 бода		6 (шест) (E)	
		од 68 до 75 бода		7 (седум) (D)	
		од 76 до 85 бода		8 (осум) (C)	
		од 86 до 93 бода		9 (девет) (B)	
од 94 до 100 бода		10 (десет) (A)			
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Редовност на предавања и вежби, завршени и позитивно оценети есеи, како и направени вежби (со додатни извештаи).			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			

21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација, самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Боуви, Фиона	<i>Антропологија на религијата: вовед</i>	Табернакул, Скопје	2000
	2.				
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Eller, Jack David	<i>Introducing Anthropology of Religion</i>	Routledge, New York and London,	2007
	2.	Channell, Fenella	<i>The Anthropology of Christianity</i>	Duke University Press	2006
	3.	Marranci, Gabriele	<i>The Anthropology of Islam</i>	BERG, Oxford, New York	2008

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Политичка антропологија			
2.	Код	ЕА 021			
3.	Студиска програма	Етнологија и антропологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ – Институт за етнологија и антропологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2016/2017	зимски	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	д-р Даворин Трпески, вонр. проф.			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставната единица придонесува пред сè кон развојот на следните општи и специфични компетенции: - Стекнување теориски знаења од областа на политичката антропологија; - Способност за комуникација, соработка, односно самостојно истражување во оваа област; - Флексибилна употреба на знаењето во пракса; - Познавање и разбирање на прашања поврзани со политичката антропологија; - Развивање на свест за интердисциплинарноста како неопходност во општествените и о хуманистичките науки; - Развивање на свест за значењето на политиката кај човекот.				
11.	Содржина на предметната програма: Преку предметот на студентите им се овозможува стекнување теориски знаења од областа на политичката антропологија. Како главни теми ќе бидат разгледувани следниве: Развој на политичката антропологија; Типови преиндустриски политички системи; Еволуција на државата; Религија во политиката: света легитимност, божествен отпор; Структура и процес; Поединецот во политичката арена: теорија на акција и теорија на игра; Моќта на луѓето: отпор и бунтување; Половите и моќта; Политиката и идентитетот: етничност и национализам; Модернизам, постмодернизам и произлезените синтези; Од модернизација кон глобализација.				
12.	Методи на учење: Предавања, читање литература, изработка есеи, семинарски работи.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	105			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања, вежби, проектни задачи, семинарски работи			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часа	
		16.2	Самостојни задачи	10 часа	
		16.3	Домашно учење	40 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бода		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	25 бода		
	17.3.	Активност и учество	15 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 60 бода		5 (пет) (F)
			од 61 до 67 бода		6 (шест) (E)
			од 68 до 75 бода		7 (седум) (D)
			од 76 до 85 бода		8 (осум) (C)
			од 86 до 93 бода		9 (девет) (B)
			од 94 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Редовност на предавања и вежби, завршени и позитивно оценети есеи, како и направени вежби (со додатни извештаи).			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација, самоевалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1.	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година

	1.	Левелен, Тед	<i>Политичка антропологија: вовед</i>	Табернакул, Скопје	2009	
	2.	Balandije, Žorž	<i>Politička antropologija</i>	XX vek, Beograd	1997	
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Abeles, Mark	<i>Antropologija države</i>	XX vek, Beograd	2001	
	2.	Čupić, Čedomir	<i>Politička antropologija: hrestomatija</i>	Fakultet političkih nauka, Beograd	2002	
	3.	Hejvud, Endru	<i>Političke ideologije</i>	Beograd	2005	

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Етнoлoшкa музeoлoгијa			
2.	Код	EA 022			
3.	Студиска програма	Етнoлoгијa и антрoпoлoгијa			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ – Институт за етнoлoгијa и антрoпoлoгијa			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2016/2017	зимски	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	д-р Даворин Трпески, вонр. проф.			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставната единица придонесува пред сè кон развојот на следните општи и специфични компетенции: - Стекнување теориски знаења од областа на етнoлoшкaтa музeoлoгијa; - Способност за комуникација, соработка, односно самостојно истражување во оваа област; - Флексибилна употреба на знаењето во пракса; - Познавање и разбирање на прашања поврзани со музeoлoгијaтa во етнoлoгијaтa; - Развивање на свест за интердисциплинарноста како неопходност во општествените и хуманистичките науки, односно за потребата од соработка помеѓу музeoлoгијaтa, етнoлoгијaтa и антрoпoлoгијaтa; - Развивање на свест за значењето на музеите и нивната поврзаност со државата.				
11.	Содржина на предметната програма: Преку предметот на студентите им се овозможува стекнување теориски знаења од областа на етнoлoшкaтa музeoлoгијa. Целта на предметот е кај студентите да се поттикне сознанието од интердисциплинарниот пристап во антрoпoлoгијaтa и критичкиот однос кон тн. традиционален музeoлoшкi пристап кој не ги зема предвид „обичните луѓе“ и нивното место во големите историски настани. Како главни теми ќе бидат разгледувани следниве: Културата и историската основа на музејот; Музeoлoгијa – музејски предмет – музеалност; Музејот како установа; Музејска изложба.				
12.	Методи на учење: Предавања, читање литература, изработка есеи, семинарски работи.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	105			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања, вежби, проектни задачи, семинарски работи			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часа	
		16.2	Самостојни задачи	10 часа	
		16.3	Домашно учење	40 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бода		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	25 бода		
	17.3.	Активност и учество	15 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 60 бода		5 (пет) (F)
			од 61 до 67 бода		6 (шест) (E)
			од 68 до 75 бода		7 (седум) (D)
			од 76 до 85 бода		8 (осум) (C)
			од 86 до 93 бода		9 (девет) (B)
			од 94 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Редовност на предавања и вежби, завршени и позитивно оценети есеи, како и направени вежби (со додатни извештаи).		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација, самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	22.1.	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач
	1.	Чаусидис, Никос	Музeoлoгијa	Филозофски факултет, Скопје	2012

		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Трпески, Даворин	<i>Виртуелни модели на живеалишта од македонското народно градистелство</i>	Природно – математички факултет, Скопје	2006
		2.				
		3.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Економска антропологија			
2.	Код	ЕА 023			
3.	Студиска програма	Етнологија и антропологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ – Институт за етнологија и антропологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2016/17	летен	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	доц. д-р Инес Црвенковска - Ристеска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставната единица придонесува пред сè кон развојот на следните општи и специфични компетенции: - Способност за комуникација, соработка и тимска работа; - Флексибилна употреба на знаењето во пракса; - Самостојност, (само)критичност, (само)проценка, (само)евалуација и залагање за квалитет; - Познавање и разбирање на прашања поврзани со економските системи; - Подготовка за истражување во областа на економската антропологија; - Познавање, разбирање, насочување кон активна, недискриминирачка работа. - Оформување на целокупната процена на потребите на поединците, односно групите, нивните јаки и слаби страни, почитувајќи ги факторите на опкружувањето (физички, општествени, културни), со соодветни постапки.				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во економската антропологија; Економијата како семејна организација. Средновековни и раните модерни насоки на економската теорија; Развојот на политичката економија и економската антропологија на Карл Маркс; Развој на модерната економија и антропологија; Златното доба во економската антропологија: Карл Полани и и субстантивистичката школа; Формалисти; Постформалистичко-субстантивистички период: Марксизам, Феминизам; Културализам; Антропологија на пари; Развој во нееднаквиот свет; Неформална економија; Социјалистичка алтернатива: Социјализам и постсоцијалистичка трансформација; Капитализам и индустриски труд; Потрошувачка; Пари и финансиска криза.				
12.	Методи на учење: Предавања, читање литература, изработка есеи, семинарски работи.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	105			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања, вежби, проектни задачи, семинарски работи			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часа	
		16.2	Самостојни задачи	10 часа	
		16.3	Домашно учење	40 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бода		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	25 бода		
	17.3.	Активност и учество	15 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 60 бода		5 (пет) (F)	
		од 61 до 67 бода		6 (шест) (E)	
		од 68 до 75 бода		7 (седум) (D)	
		од 76 до 85 бода		8 (осум) (C)	
		од 86 до 93 бода		9 (девет) (B)	
		од 94 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Редовност на предавања и вежби, завршени и позитивно оценети есеи, како и направени вежби (со додатни извештаи).			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација, самоевалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				

22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Hann, Chris and Keith Hart	<i>Economic Anthropology History, Ethnography, Critique</i>	Polity	2011
	2.	Carrier, James G. (Ed)	<i>A handbook of economic anthropology</i>	Edward Elgar Publishing Limited, Cheltenham	2005
	3.	Hart, Keith, Jean-louis Laville and Antonio David Cattani (eds.)	<i>Human Economy</i>	Polity	2010
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Hann, Chris and Keith Hart (eds.)	<i>Market and Society: The Great Transformation Today</i>	Cambridge University Press	2009
	2.	Dalton, George (Ed.)	<i>Tribal and peasant economies: Readings in economic anthropology</i>	The natural history press, New York	1967
	3.	Dalton, George	<i>Economic Theory and Primitive Society</i>	American Anthropologist 63(1): 1-25	1961
	4.	Sahlins, Marshal	<i>Stone Age Economics</i>	Aldine-Alterhton, Inc.	1972
	5.	Wilk, R.	<i>Economies and Cultures: Foundations of Economic Anthropology</i>	Westview Press	1996
	6.	Hart, Keith	<i>The Political Economy of West African Agriculture</i>	Cambridge University Press	1982

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Урбана етнологија и антропологија			
2.	Код	ЕА 024			
3.	Студиска програма	Етнологија и антропологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ – Институт за етнологија и антропологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2016/2017	летен	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	д-р Мирјана П. Мирчевска, ред.проф.			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставната единица придонесува пред сè кон развојот на следните општи и специфични компетенции: - Стекнување теориски знаења од областа на урбаната етнологија и антропологија - Подготвеност за тимска работа, односно самостојно истражување во оваа област - Развивање на свест за интердисциплинарноста како неопходност во општествените науки, односно за потребата од соработка помеѓу социологијата, етнологијата и антропологијата - Развивање на свест за значењето на урбаните средини, културолошките појави на релација некогаш и сега, како и развивање и јакнење на критичкиот однос кон јавните случувања во урбаното живеење и урбанитетот како форма за создавање на урбани идентитетски конструкции во современ контекст				
11.	Содржина на предметната програма: На студентите им се овозможува стекнување теориски знаења од областа на урбаната етнологија и антропологија. Целта е да се стекнат знаења за посебноста на градот како место на живеење со сопствен културен идентитет. Исто така, преку предметот студентите се запознаваат со посебностите во начинот на градското живеење, присутноста на елементите од руралната култура во урбаните средини, застапеноста и влијанието на одредени доселенички култури во нова урбана средина, развојот на меѓусебните односи на градското население, како и застапеноста на ритуалите и појавата на традиционални обреди и празнувања во смисла на ретрадиционализација на културните и општествените појави.				
12.	Методи на учење: Предавања, интерактивна настава преку дискусии помеѓу наставникот и студентите на тема на конкретни урбани случувања во Македонија, изработка на есеи и семинарски работи.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	105			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања, вежби, проектни задачи, семинарски работи			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60	бода	
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	25	бода	
17.3.	Активност и учество	15	бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 60 бода		5 (пет) (F)
			од 61 до 67 бода		6 (шест) (E)
			од 68 до 75 бода		7 (седум) (D)
			од 76 до 85 бода		8 (осум) (C)
			од 86 до 93 бода		9 (девет) (B)
од 94 до 100 бода		10 (десет) (A)			
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Редовност на предавања и вежби, завршени и позитивно оценети есеи, како и направени вежби (со додатни извештаи).			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација, самоевалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.број				

	1.	Gmelch, George, Walter P. Zenner	<i>Urban Life: Readings in the Anthropology of the City</i>	Fourth Edition, Prospect Heights: Waveland Press	2002
	2.	Low, Setha M.(ur.)	<i>Promišljanje grada: studije iz nove urbane antropologije</i>	Naklada Jesenski I Turk, Zagreb	2006
	3.	Качева, Алла, Славица Христова, Татјана Ѓоргиевска	<i>Животот во Скопје 1918-1941</i>	Музеј на град Скопје, Скопје	2002
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Богдановиќ, Богдан	<i>Градот и иднината</i>	Темплум, Скопје	2011
	2.	Хатчисон, Реј, Цероми Креиз	<i>Етнички пејсажи во урбаниот свет</i>	Три, Скопје	2009
	3.	Rihtman-Augustin, Dunja	<i>Ulice moga grada</i>	XX vek, Beograd	2000

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Етнографија и теренска работа IV			
2.	Код	ЕА 025			
3.	Студиска програма	Етнологија и антропологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ – Институт за етнологија и антропологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2016/2017	летен	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	д-р Даворин Трпески, вонр.проф.			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставната единица придонесува пред сè кон развојот на следните општи и специфични компетенции: - Стекнување воведни теориски знаења од областа на етнографијата и теренската работа; - Подготвеност за тимска работа, односно самостојно истражување во оваа област; - Развивање на свест за интердисциплинарноста како неопходност во општествените и хуманистичките науки; - Флексибилна употреба на знаењето во пракса; - Самостојност, (само)критичност, (само)проценка, (само)евалуација и залагање за квалитет; - Познавање и разбирање на прашања поврзани со етнографијата и теренската работа - Познавање, разбирање, насочување кон активна, недискриминирачка работа. - Оформување на целокупната процена на потребите на поединците, односно групите, нивните јаки и слаби страни, почитувајќи ги факторите на опкружувањето (физички, општествени, културни), со соодветни постапки.				
11.	Содржина на предметната програма: Тематска обработка: социјална и духовна култура; 1. Осмислување истражувачки проект; Реализирање истражувачки проект; 2. Извори за етнолошки и антрополошки проучувања (користење библиотеки и архиви; медиуми; семејни збирки; теренска работа) 3. Етнографски техники: изработка преглед на литература за дадена тема; критички осврт на литературата за дадената тема; теренска работа во архив; теренска работа во библиотека; следење медиуми; теренска работа во семејни збирки; набљудување со учество, интервјуирање, пишување теренски белешки; 4. Етика во теренски истражувања; 5. Обработка на етнографски материјали: селектирање, подредување, бележење и процесуирање теренски материјали и белешки; кодирање и пишување мемоа; обработка на квантитативни и квалитативни етнографски материјали; 6. Етнографско пишување: од опишување (а) дескриптивно пишување, б) објаснувачко пишување, в) наративно (раскажувачко) пишување и г)убедливо пишување до интерпретација (анализа, објаснување, критичко пишување) 7. Објавување и дисеминација на резултати: есеи, семинарски работи, текстови				
12.	Методи на учење: Предавања, читање литература, изработка есеи, семинарски работи.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	105			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања, вежби, проектни задачи, семинарски работи			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 Часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бода		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	25 бода		
	17.3.	Активност и учество	15 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 60 бода		5 (пет) (F)	
		од 61 до 67 бода		6 (шест) (E)	
		од 68 до 75 бода		7 (седум) (D)	
		од 76 до 85 бода		8 (осум) (C)	

		од 86 до 93 бода	9 (девет) (B)		
		од 94 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	<p>(редовни студенти) Редовност на предавања и вежби, завршени и позитивно оценети есеи, како и направени вежби (со додатни извештаи).</p> <p>(сите студенти) Успешно реализирано теренско истражување со времетраење од 7 работни дена. Завршени и позитивно оценети, претходно утврдени теми и задачи за теренското истражување (утврдена тема на истражувањето, обем на теренски материјали, техничко уредени транскрибирани материјали, доколку е предвидена, завршена и оценета семинарска работа- оценет целокупен истражувачки процес).</p>			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација, самоевалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Clifford, James & George E. Marcus	<i>Writing Culture. The Poetics and Politics of Ethnography</i>	University of California Press, Berkeley, Los Angeles, London	1986
	2.	Murchison, Julian M.	<i>Ethnography Essentials: designing, conducting and presenting your research</i>	Jossey-Bass, San Francisco	2010
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Boellstorff, Tom	<i>Ethnography and Virtual Worlds: A Handbook of Method</i>	Princeton University Press, Princeton	2012
	2.	Stringer, Ernie [at al.]	<i>Community-Based Ethnography: Breaking Traditional Boundaries of Research, Teaching, and Learning</i>	Psychology Press, New York	2014

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Дипломска работа			
2.	Код	026			
3.	Студиска програма	Етнологија и антропологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ – Институт за етнологија и антропологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2016/2017	зимски	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Институт за етнологија и антропологија (ИЕА)			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	<p>Цели со дипломската работа (компетенции): Наставната единица придонесува пред сè кон развојот на следните општи и специфични компетенции:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Способност за комуникација, соработка/тимска работа; - Флексибилна употреба на знаењето во пракса; - Самостојност, (само)критичност, (само)проценка, (само)евалуација и залагање за квалитет; - Познавање и разбирање на прашања поврзани со специфични прашања поврзани со избраната тема на истражување; - Подготовка за истражување во избраната истражувачка област; - Познавање, разбирање, насочување кон активна, недискриминарачка работа; - Оформување на целокупната процена на потребите на поединците, односно групите, нивните силни и слаби страни, почитувајќи ги факторите на опкружувањето (физички, општествени, културни), со соодветни постапки. 				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Дипломската работа задолжително треба да биде резултат на оригинално и самостојно истражување на студентот, односно самостојна обработка на резултатите од тоа истражување. Тоа значи дека студентот треба да спроведе самостојно теренско и теориско истражување, да консултира и да пронајде соодветна литература околу темата која ја избрал, да го осмисли концептот на истражување (на пример, во контекст на теренското истражување тоа подразбира одлуки околу методолошките пристапи во истражувањето, подготвување потсетник/прашалник за истражување и сл.), соодветно да ги документира теренските податоци (во форма на транскрипции и/или теренски белешки), аналитички да ги обработи теренските податоци и најпосле, да понуди соодветна интерпретација на резултатите.</p> <p>Самостојноста и оригиналноста во изработката на дипломската работа подразбираат дека кандидатот треба да понуди предлог концепт пред неговиот ментор за темата на истражување кој ја избрал самиот. Овој предлог концепт вклучува работен наслов на темата, негови размислувања околу методолошкиот пристап во истражувањето (кои методи и техники ќе ги користи кандидатот, каде ќе го спроведува истражувањето, кон која популација ќе се фокусира, етички размислувања итн.), почетни теориски и методолошки размислувања кои ќе се базираат врз консултираната литература во оваа почетна фаза од неговото истражување.</p> <p>Одговорно лице за консултации, насочувања, советувања, корегирања итн., на кандидатот е исклучиво неговиот ментор како во подготвителната фаза од истражувањето (предлог концептот), така и во текот на целиот истражувачки процес, сè до завршната фаза, односно одбраната на дипломската работа. Постапувањето минимални критериуми, кога станува збор за теренско истражување е неопходно заради постапување на некаква скала на релевантност на истражувањето.</p> <p>Овие минимални критериуми го подразбираат следново:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Теренското истражување мора да биде спроведено со најмалку 5 истражувачки единици, како извори на информации. (Под терминот истражувачка единица се подразбира: материјали од интервју, набљудување, теренски белешки, медиумски, архивски материјали, интернет извори итн. кандидатот со преовладувачките теориски дискусии поврзани со темата на истражување); подетален приказ на избраните методолошки пристапи во конкретното истражување како и причините за таквиот избор; • Снимениот / документираниот теренски материјал задолжително треба да се предаде во Архивот на Институтот за етнологија и антропологија; • Транскрипциите треба да се направат со соодветните правилата кои ги поставува Архивот на ИЕА за таа цел. Архивистот го прегледува теренскиот материјал и кога тој материјал ќе биде доведен во согласност со правилата на Архивот, архивистот или асистентот избран во комисијата за одбрана, му издава писмена 				

	<p>белешка на кандидатот со која се потврдува дека се исполнети барањата и критериумите на Архивот на ИЕА и дека може да се продолжи со процедурите поврзани со дипломската работа.</p> <p>Дипломската работа не смее да биде помала од 30 страници (во оваа бројка не се вклучени првата страница, содржината, списокот на користена литература, апстрактот и прилозите). Дипломската работа треба да ги содржи следниве поглавја:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вовед - претставување на предметот на истражувањето, односно определување на проблематиката и причините зошто токму таа тема е избрана за проучување. Понатаму, воведување во начинот на кој е извршено истражувањето, воведување во методите на работа (истражувањето и анализата) како и во начинот на интерпретирање на резултатите, претставување на целите на конкретното истражување, поставување на одредени истражувачки прашања и проблеми поврзани со избраната тема на кои кандидатот се обидува да одговори во својата дипломска работа. • Теориски аспекти на темата и методолошка рамка на истражувањето - оваа поглавје има за цел да ги претстави теориските размислувања околу избраната тема на истражување (на кој начин се вклопуваат теориските размислувања на • Етнографија и анализа - етнографскиот дел од истражувањето може да биде претставен на различни начини. Се препорачува негово тематско подредување во соодветни глави и подглави кои ќе се однесуваат на податоците од конкретното истражување на кандидатот. Етнографскиот материјал треба аналитички да се обработи и така да се интерпретира (соодветно на избраната аналитичка рамка), наместо само дескриптивно да се претстави пред комисијата. За да се смета дека дипломската работа ги задоволува минимум критериумите за одбрана, потребен е аналитички пристап кон етнографскиот материјал преку кој кандидатот ќе ја објасни темата на истражување. Описните објаснувања во форма на дескриптивни прикази нема да го задоволат овој критериум. • Заклучокот претставува резимирање на основните резултати од истражувањето, но истовремено тоа не значи дека е доволно само да се копираат одредени реченици од текстот на дипломската работи кои имаат некаков сумирачки призвук, туку заклучокот треба да подразбира претставување на кратка елаборација која ќе понуди одговори на истражувачкото прашање или на истражувачките прашања / проблеми, кои обично се поставуваат во воведот од дипломската работа. <p>Доколку кандидатот не ги задоволува минималните критериуми, наведени погоре во текстов, најпрвин менторот, а потоа и комисијата, се должни да го вратат текстот или истражувањето на доработка. Рокот за доработка на дипломската работа изнесува 40 дена. Овие критериуми за изработка на дипломска работа се задолжителни за секој кандидат кој ќе пријави дипломска работа, како и за секој наставник на ИЕА кој ќе ја превземе обврската да биде ментор.</p>			
12.	Методи на учење: читање литература, истражувачка работа, изработка на дипломската работа.			
13.	Вкупен расположив фонд на време	105		
14.	Распределба на расположивото време	Консултации со ментор, истражувачка работа, самостојни задачи.		
15.	Форми на наставните активности	15.1	Консултации-теоретска настава 30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Истражувачка работа 40 часови	
		16.2	Самостојни задачи 35 часови	
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Подготовка и извржување теренско истражување	25 бода	
	17.2.	Изработка на дипломска работа	60 бода	
	17.3.	Презентација на дипломска работа	15 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 60 бода	5 (пет) (F)
			од 61 до 67 бода	6 (шест) (E)
			од 68 до 75 бода	7 (седум) (D)
			од 76 до 85 бода	8 (осум) (C)
			од 86 до 93 бода	9 (девет) (B)
			од 94 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услови за одбрана на дипломска работа	Успешно завршен процес на изработка на дипломска работа		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација, самоевалуација		
22.	Литература			

Задолжителна литература					
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
			<i>Соодветна литература од областа на етнологија и антропологија на избрана тема за дипломска работа</i>		
Дополнителна литература					
			<i>Соодветна литература од областа на етнологија и антропологија на избрана тема за дипломска работа</i>		

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Физичка антропологија			
2.	Код	027			
3.	Студиска програма	Етнологија и антропологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ – Институт за етнологија и антропологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2016/2017	зимски	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	доц. д-р Никола Хаџи-Петрушев (Институт за биологија при ПМФ-Скопје)			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставната единица придонесува пред сè кон развојот на следните општи и специфични компетенции: - Способност за комуникација, соработка/тимска работа; - Флексибилна употреба на знаењето во пракса; - Самостојност, (само)критичност, (само)проценка, (само)евалуација и залагање за квалитет; - Познавање и разбирање на прашања поврзани со: потеклото на човекот, теории за потеклото на човекот и етничките процеси; - Подготовка за истражување во областа на Физичката антропологија; - Познавање, разбирање, насочување кон активна, недискриминирачка работа; - Оформување на целокупната процена на потребите на поединците, односно групите, нивните силни и слаби страни, почитувајќи ги факторите на опкружувањето (физички, општествени, културни), со соодветни постапки.				
11.	Содржина на предметната програма: Антропологија низ времето и просторот; Потекло на животот; Живот и неживот – каде е границата; Еволуција на човекот; Човечки потенцијали и можности; Раси на човечкиот вид; Денешни народи и раси на човечкиот вид; Разлики во конституцијата; Анатомија на човекот; Скелетен систем; Коски на главата; Коски на трупот; Коски на екстремитетите; Кожа – општа градба својства и функции на кожата; Кожни жлезди; Методи за мерење на степенот на пигментација на кожата; Вlakна; Брада; Нокти; карактеристики на кожниот релјеф на дланките и прстите; метод на земање на отпечатоци; Начин на земање на отпечатоци; Антрополошки точки, линии рамнини и агли; Антропометриски параметри; Дентална Антропологија; Антрополошка постапка со фосилен материјал; Рекапитализација за човекот во времето и просторот.				
12.	Методи на учење: Предавања, читање литература, изработка есеи, семинарски работи.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	105			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања, вежби, проектни задачи, семинарски работи			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бода		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	25 бода		
	17.3.	Активност и учество	15 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 60 бода		5 (пет)	(F)
		од 61 до 67 бода		6 (шест)	(E)
		од 68 до 75 бода		7 (седум)	(D)
		од 76 до 85 бода		8 (осум)	(C)
		од 86 до 93 бода		9 (девет)	(B)
		од 94 до 100 бода		10 (десет)	(A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Редовност на предавања и вежби, завршени и позитивно оценети есеи, како и направени вежби (со додатни извештаи).			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			

21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација, самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Ѓоргоски, Ицко, Бранислав Даштевски	<i>Основи на антропологијата</i>	Природно- математички факултет - Скопје	2004
	2.	/	/	/	/
	3.	/	/	/	/
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Парк, Мајкл Алан	<i>Вовед во антропологија</i>	Арс ламина	2012
	2.	Хавиленд, Вилијам, Хералд Принс, Дејна Волрат, Бани Мекбрајд	<i>Антропологија – Предизвикот на човештвото</i>	Арс ламина	2013
	3.	/	/	/	/

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Етнологија на Европа			
2.	Код	ЕА 028			
3.	Студиска програма	Етнологија и антропологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ – Институт за етнологија и антропологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2016/2017	зимски	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	д-р Мирјана П. Мирчевска, ред.проф.			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставната единица придонесува пред сè кон развојот на следните општи и специфични компетенции: - Стекнување теориски знаења од областа на етнологијата и антропологијата на Европа - Подготвеност за тимска работа, односно самостојно истражување во оваа област - Развивање на свест за интердисциплинарноста како неопходност во општествените науки, односно за потребата од соработка помеѓу етнологијата и антропологијата и други сродни дисциплини - Развивање на свест за значењето на различностите на исто рамниште со сличностите на традициското и современото европско живеење				
11.	Содржина на предметната програма: На студентите им се овозможува стекнување теориски знаења од областа на етнологија на Европа. Целта е да се развие свесноста за потребата од интердисциплинарен пристап и критички однос кон етногенетските процеси и промени кај европските народи. Стекнување на знаења за традициската култура на европејците, но и на современите случувања кај индоевропските народи како мнозинско население, но и кај другите народи кои се дел од Европа. Исто така, цел на предметот е да се стекнат способности за препознавање на влијанието на соседните народи и вклучување/исклучување на сегменти од материјалната, духовната и социјалната култура на Европа. За секој од посебните европски ентитети се изучуваат етногенетски процеси, материјална, духовна и социјална култура, како и современи етнички процеси за некои европски народи. Глобализација во Европа. Современ европски идентитет.				
12.	Методи на учење: Предавања, читање литература, изработка на есеи и семинарски работи.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	105			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања, вежби, проектни задачи, семинарски работи			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бода		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	25 бода		
17.3.	Активност и учество	15 бода			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 60 бода		5 (пет) (F)	
		од 61 до 67 бода		6 (шест) (E)	
		од 68 до 75 бода		7 (седум) (D)	
		од 76 до 85 бода		8 (осум) (C)	
		од 86 до 93 бода		9 (девет) (B)	
од 94 до 100 бода		10 (десет) (A)			
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Редовност на предавања и вежби, завршени и позитивно оценети есеи, како и направени вежби (со додатни извештаи).			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација, самоевалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.број				

	1.	Константинов, Милош	<i>Европејци</i>	Маринг	1991
	2.	Janson, Ake Daun & Soren	<i>Europljani Kultura i identitet</i>	Jesenski i Turk	2004
	3.	Chircop, George Mifsud- (ed.)	<i>The Ritual Year</i>	SIEF, Publishers Enterprisers Group (PEG) Ltd	2005
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Hsu, Roland	<i>Ethnic Europe: Mobility, Identity, and Conflict in a Globalized World</i>	Stanford University Press	2010
	2.	Latham, Robert Gordon	<i>The Nationalities of Europe</i>	Elibron Classics	2005
	3.	Domenak, Zan-Mari	<i>Evropa – kulturni izazov</i>	Biblioteka XX vek, Beograd	1995

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии		
1.	Наслов на наставниот предмет	Етнологија на Африка		
2.	Код	029		
3.	Студиска програма	Етнологија и антропологија		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, зоддел)	ПМФ – Институт за етнологија и антропологија		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус		
6.	Академска година/семестар	2016/2017	зимски	Број на ЕКТС кредити 6
8.	Наставник	доц. д-р Ана Ашталковска Гајтаноска		
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставната единица придонесува пред сè кон развојот на следните општи и специфични компетенции: - Способност за комуникација, соработка; - Флексибилна употреба на знаењето во пракса; - Самостојност, (само)критичност, (само)проценка, (само)евалуација и залагање за квалитет; - Познавање, разбирање, насочување кон активна, недискриминирачка работа. - Оформување на целокупната процена на потребите на поединците, односно групите, нивните јаки и слаби страни, почитувајќи ги факторите на опкружувањето (физички, општествени, културни), со соодветни постапки.			
11.	Содржина на предметната програма: Се разгледуваат неколку теми кои се третираат како специфични за Африка. Статусот на жената во Африка е разгледуван преку две целосно спротивставени перспективи: едната ја поддржува подредената женска улога, а другата □ се спротивставува. На овој начин студентите учат критички да ги читаат текстовите и така да ги анализираат генерализираните тврдења за овие прашања што долго време се пласираат во јавноста (по примерот за женското обрежување кај некои африкански етнички заедници). Истовремено малку време посветуваме на интерпретациите на западните истражувачи за африкански теми (особено на примерот за статусот на жената во Африка), односно на одекот што го имаат современите западни интерпретации за Африка кај африканските истражувачи. На темата за статусот на жената се надоврзуваат темите за национализмот, модерноста и проблемите со имплементирањето на „западната демократија“ во африкански контекст истовремено разгледувајќи ги различните концепти за тоа што подразбира слобода, слободен избор, статус итн. На крај како особено важна ја сметаме темата за колонизацијата и нејзините последици во Африка: судир на култури, општествени промени, африканскиот отпор и крајот на колонијалното вледеење, справувањето со различноста кај многубројните етнички заедници.			
12.	Методи на учење: Предавања, читање литература, изработка есеи, семинарски работи.			
13.	Вкупен расположив фонд на време	105		
14.	Распределба на расположивото време	Предавања, вежби, проектни задачи, семинарски работи		
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часови
		16.2	Самостојни задачи	10 часови
		16.3	Домашно учење	40 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	60 бода	
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	25 бода	
	17.3.	Активност и учество	15 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 60 бода		5 (пет) (F)
		од 61 до 67 бода		6 (шест) (E)
		од 68 до 75 бода		7 (седум) (D)
		од 76 до 85 бода		8 (осум) (C)
		од 86 до 93 бода		9 (девет) (B)
		од 94 до 100 бода		10 (десет) (A)

19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Редовност на предавања и вежби, завршени и позитивно оценети есеи, како и направени вежби (со додатни извештаи).		
20	Јазик на кој се изведува наставата		македонски		
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација, самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.број				
	1.	Шведер, Ричард А.	„Што е со осакатувањето на женските гентиалии?“ и зошто е важно разбирањето на другоста во: <i>Другоста во етнологијата</i> , хрестоматија, приредувачи Љупчо С. Ристески и Илина Јакимовска, 233-276	ЕВРО БАЛКАН Пресс, Менора, Скопје	2007
	2.	Moran, Mary H.	Uneasy images. Contested representations of gender, modernity and nationalism in pre-war Liberia, in: <i>Gender ironies of nationalism, Sexing the nation</i> , Tamar Mayer(ed.)	Routledge, London and New York	2000
	3.	Vorbrich, Ryszard	The idea of consensus and tribal identity in relation to democratic elections in an African State. The case of Cameroon, in <i>Exploring Home, Neighboring and Distant Cultures</i> , Mróz Lech and Aleksander Posern-Zieliński (eds.), 209-224	Polish Academy of Sciences, Institute of Ethnology and Cultural Anthropology. University of Warsaw, Warsaw: Wydawnictwo DiG	2008
	4.	Куртен, Филип, Фајерман Стивен, Томпсон Леонард, Вансина Јан	<i>Историја Африке</i> , Од прапочетака до независности, 701-795	CLIO, Београд	2005
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Abu-Lughod, Lila	Veiled sentiments. Honor and Poetry	University of California Press	1986

				in a Bedouin Society		
		2.	Oyewumi, Oyeronke	The Invention of Women. Making an African Sense of Western Gender Discourses	University of Minnesota Press	2001
		3.	Mbembe, Achille	On the Postcolony	University of California Press	2001

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Етнологија и антропологија на Австралија и Океанија			
2.	Код	ЕА ОЗО			
3.	Студиска програма	Етнологија и антропологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ – Институт за етнологија и антропологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2016/2017	зимски	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	д-р Љупчо С. Ристески, ред. проф.			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставната единица придонесува пред сè кон развојот на следните општи и специфични компетенции: - Стекнување воведни теориски знаења од областа на етнологијата и антропологијата на Австралија и Океанија; - Подготвеност за тимска работа, односно самостојно истражување во оваа област; - Развивање на свест за интердисциплинарноста како неопходност во општествените и хуманистичките науки; - Флексибилна употреба на знаењето во пракса; - Самостојност, (само)критичност, (само)проценка, (само)евалуација и залагање за квалитет; - Познавање и разбирање на прашања поврзани со етнологијата и антропологијата на Австралија и Океанија - Познавање, разбирање, насочување кон активна, недискриминирачка работа. - Оформување на целокупната процена на потребите на поединците, односно групите, нивните јаки и слаби страни, почитувајќи ги факторите на опкружувањето (физички, општествени, културни), со соодветни постапки.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Бојните полиња на историјата на Аборицините; 2. Доселеници и историја на имиграцијата; 3. Културно-политичка имагинација на просторот на Австралија и Океанија; 4. Поглед од север; 5. Поглед од запад; 6. Симболите на Австралија; 7. Заднички врски: Австралиското државјанство; 8. Градови, предградија и заедници. 9. Културна историја, општества и религии во Океанија;				
12.	Методи на учење: Предавања, читање литература, изработка есеи, семинарски работи.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	105			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања, вежби, проектни задачи, семинарски работи			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бода		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	25 бода		
	17.3.	Активност и учество	15 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 60 бода		5 (пет) (F)	
		од 61 до 67 бода		6 (шест) (E)	
		од 68 до 75 бода		7 (седум) (D)	
		од 76 до 85 бода		8 (осум) (C)	
		од 86 до 93 бода		9 (девет) (B)	
		од 94 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Редовност на предавања и вежби, завршени и позитивно оценети есеи, како и направени вежби (со додатни извештаи).			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација, самоевалуација			
22.	Литература				

Задолжителна литература					
Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
1.		<i>Етнологија и антропологија на Австралија и Океанија (пакет материјали за испит)</i>		2015	
2.					
22.2	Дополнителна литература				
Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
1.	Lyons, Martin, Penny Russell (eds.)	<i>Australia's History. Themes and Debates</i>	UNSW Press, Sydney	2005	
2.	Chlarke, Philip	<i>Where the Ancestors Walked. Australia as an Aboriginal Landscape</i>	Allen & Unwin, Crows Nest	2003	
3.	West, Barbara A.	<i>Encyclopedia of the Peoples of Asia and Oceania</i>	Facts on File, New York	2009	
4.	Swain, Tony & Garry Trompf	<i>The Religions of Oceania. Library of Religious Beliefs and Practices</i>	Routledge, New York and London	1995	

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Етнологија на Кина			
2.	Код	ЕА 031			
3.	Студиска програма	Етнологија и антропологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ – Институт за етнологија и антропологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2016/2017	зимски	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	доц. д-р Инес Црвенковска-Ристеска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставната единица придонесува пред сè кон развојот на следните општи и специфични компетенции: - Способност за комуникација, соработка; - Флексибилна употреба на знаењето во пракса; - Самостојност, (само)критичност, (само)проценка, (само)евалуација и залагање за квалитет; - Познавање и разбирање на прашања поврзани со етнологијата и антропологијата на Кина. - Познавање, разбирање, насочување кон активна, недискриминирачка работа. - Оформување на целокупната процена на потребите на поединците, односно групите, нивните јаки и слаби страни, почитувајќи ги факторите на опкружувањето (физички, општествени, културни), со соодветни постапки.				
11.	Содржина на предметната програма: Етнички групи во Кина; Етнички процеси и древни култури во современа Кина; Краток преглед на историското минато на Кина: династии, паѓање на царството, културната револуција и важни фази во народната револуција во Кина; Народна религија во стара Кина; Филозофите пред Конфучие; Таоизам; Конфучие; Краток преглед на материјалната, социјалната и духовната култура на кинескиот народ со посебен осврт кон поедини поглавја. Кина во современите антрополошките истражувања за време на социјализмот и периодот после.				
12.	Методи на учење: Предавања, читање литература, изработка есеи, семинарски работи.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	105			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања, вежби, проектни задачи, семинарски работи			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бода		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	25 бода		
17.3.	Активност и учество	15 бода			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 60 бода		5 (пет) (F)
			од 61 до 67 бода		6 (шест) (E)
			од 68 до 75 бода		7 (седум) (D)
			од 76 до 85 бода		8 (осум) (C)
			од 86 до 93 бода		9 (девет) (B)
		од 94 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Редовност на предавања и вежби, завршени и позитивно оценети есеи, како и направени вежби (со додатни извештаи).		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација, самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач
	1.	Brandtstädter, Susanne and	Chinese Kinship Contemporary	Routledge	2009

		Gonçalo D. Santos(eds.)	<i>anthropological perspectives</i>		
	2.	Yan, Yunxiang	<i>Private Life under Socialism, Love, Intimacy, and Family Change in a Chinese Village 1949-1999</i>	Stanford University Press	2003
	3.	Vlahović, Petar	<i>Život i običaji naroda Kine</i>	Beograd	1973
	4.	Potter, Jack M.	„Socialism and the Chinese peasant“ in <i>Socialism, Ideals, ideologies, and local practice</i> , in Hann, C.M.(ed.), 152-168	Routledge	1993
	5.	Potter, Sulamith Heins and Jack M. Potter	<i>China's peasants, The anthropology of a revolution</i>	Cambridge University Press	1990
22.2					
Дополнителна литература					
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Elijade, Mirča	<i>Istorija verovanja i religijskih ideja II</i>	Beograd	1991
	2.	Weber, Max	<i>The Religion of China, Confucianism and Taoism</i> , Gerth Hans H.(ed.)	<i>The Free Press</i>	1951
	3.	Williams, Paul and Patrice Ladwig	<i>Buddhist Funeral Cultures of Southeast Asia and China, 192-261</i>	Cambridge University Press	2012
	4.	Джуранг, Вил	<i>Источне цивилизације</i>	Београд	1995
	5.	Petković, Živko D.	<i>Kina</i>	Beograd	1937
	6.	Šolajić, D.	<i>Kineska kulturna revolucija</i>	Beograd	1966

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Интерпретации за Балканот			
2.	Код	033			
3.	Студиска програма	Етнологија и антропологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ – Институт за етнологија и антропологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2016/2017	зимски	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	доц. д-р Ана Ашталковска Гајтаноска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставната единица придонесува пред сè кон развојот на следните општи и специфични компетенции: - Способност за комуникација, соработка; - Флексибилна употреба на знаењето во пракса; - Самостојност, (само)критичност, (само)проценка, (само)евалуација и залагање за квалитет; - Познавање и разбирање на прашања поврзани со интерпретациите за Балканот. - Познавање, разбирање, насочување кон активна, недискриминирачка работа. - Оформување на целокупната процена на потребите на поединците, односно групите, нивните јаки и слаби страни, почитувајќи ги факторите на опкружувањето (физички, општествени, културни), со соодветни постапки.				
11.	Содржина на предметната програма: Разгледување на западниот концепт за Балканот низ историјата, како тој се создава, се гради и надоградува, со посебен акцент на актуелните генерализации по ова прашање. Култната книга со наслов „Замислувајќи го Балканот“ на авторката Марија Тодорова претставува одлична база за разбирање и анализирање на генерализациите за Балканот од кои пак произлегуваат најразлични стереотипни претстави за „Балканците“ поддржувани и употребувани не само во популарниот јавен дискурс, туку и од научници од различни области кои се занимавале со истражување на Балканот низ историјата. Со оваа предметна програма студентите треба да стекнат способности за критичко приоѓање кон овие прашања што е особено важно кога избраната професија често пати им нуди можност да се занимаваат со „Другоста“.				
12.	Методи на учење: Предавања, читање литература, изработка есеи, семинарски работи.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	105			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања, вежби, проектни задачи, семинарски работи			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бода		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	25 бода		
	17.3.	Активност и учество	15 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 60 бода		5 (пет) (F)	
		од 61 до 67 бода		6 (шест) (E)	
		од 68 до 75 бода		7 (седум) (D)	
		од 76 до 85 бода		8 (осум) (C)	
		од 86 до 93 бода		9 (девет) (B)	
		од 94 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Редовност на предавања и вежби, завршени и позитивно оценети есеи, како и направени вежби (со додатни извештаи).			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација, самоевалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				

22.1	Ред.број				
	1.	Тодорова, Марија	<i>Замислувајќи го Балканот</i>	Магор, Скопје	2001
	2.				
	3.				
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Rihtman-Auguštin, D.	Zašto i otkad se grozimo Balkana, во <i>Ulice moga grada</i> , 211-236	Beograd: Biblioteka XX vek	
	2.	Noris, D.	Konstruisanje Balkana, во <i>Balkanski mit</i> , 13-29	Beograd: Geopoetika	2002
	3.	Noris, D.	Tekstualne reprezentacije, во <i>Tekstualne reprezentacije</i> , 31-68.	Beograd: Geopoetika	2002
	4.	Fleming, K.E.	Orijentalizam, Balkan i balkanska historiografija, во <i>Filozofija i društvo XVIII</i> , 11-32.	Beograd	2001
	5.	Rot, K.	Kako izaći na kraj s prošlošću? Otomansko nasleđe u jugoistočnoj Evropi, исти, Slike u glavama. Ogledi o narodnoj kulturi u jugoistočnoj Evropi, XX vek, 189-213	Beograd	2000

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Антропологија на популарна култура			
2.	Код	034			
3.	Студиска програма	Етнологија и антропологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ – Институт за етнологија и антропологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2016/2017	зимски	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	д-р Даворин Трпески, вонр. проф.			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставната единица придонесува пред сè кон развојот на следните општи и специфични компетенции: - Стекнување теориски знаења од областа на популарната култура; - Способност за комуникација, соработка, односно самостојно истражување во оваа област; - Флексибилна употреба на знаењето во пракса; - Познавање и разбирање на прашања поврзани со популарната култура; - Развивање на свест за интердисциплинарноста како неопходност во општествените и хуманистичките науки.				
11.	Содржина на предметната програма: Преку предметот на студентите им се овозможува стекнување теориски знаења од областа на популарната култура. Целта на предметот е кај студентите да се поттикне сознанието од интердисциплинарниот пристап во антропологијата. Како главни теми ќе бидат разгледувани следниве: Вовед: антропологијата и популарната култура; Поимот популарна култура и неговата генеза; Критички пристап кон проучувањето на популарната култура (франкфуртска школа, бирмингемска школа, постструктуралистички пристапи, постмодернизмот и перспективите на популарната култура); Идеологија, инкултурација и медиуми; Глобализацијата наспроти локалната, регионалната и националната популарна култура; Популарната музика и односот со традиционалните и постмодерни појави; Анимизмот и тотемизмот во популарната култура; Новите медиуми и новите културни прилики; Завршен час и студентска евалуација на наставниот процес.				
12.	Методи на учење: Предавања, читање литература, изработка есеи, семинарски работи.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	105			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања, вежби, проектни задачи, семинарски работи			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часа	
		16.2	Самостојни задачи	10 часа	
		16.3	Домашно учење	40 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бода		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	25 бода		
17.3.	Активност и учество	15 бода			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 60 бода		5 (пет) (F)
			од 61 до 67 бода		6 (шест) (E)
			од 68 до 75 бода		7 (седум) (D)
			од 76 до 85 бода		8 (осум) (C)
			од 86 до 93 бода		9 (девет) (B)
од 94 до 100 бода		10 (десет) (A)			
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Редовност на предавања и вежби, завршени и позитивно оценети есеи, како и направени вежби (со додатни извештаи).			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација, самоевалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1.	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година

		1.	Трпески, Даворин	<i>Антропологија на популарна култура (интерна скрипта)</i>		2015
		2.	Torg, Arni	<i>Pop i rok muzika</i>	Clio, Beograd	2001
		3.	Fisk, Dzon	<i>Popularna kultura</i>	Clio, Beograd	2001
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Kloskovska, Antonjina	<i>Masovna kultura</i>	Novi Sad	1985
		2.				
		3.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Антропологија на верски заедници во Македонија			
2.	Код	ЕА 035			
3.	Студиска програма	Етнологија и антропологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ – Институт за етнологија и антропологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2016/2017	зимски	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	д-р Љупчо С. Ристески			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставната единица придонесува пред сè кон развојот на следните општи и специфични компетенции: - Стекнување теориски знаења од областа на верските заедници застапени во Македонија - Подготвеност за тимска работа, односно развивање способност за теренска работа - Развивање на свест за интердисциплинарноста како неопходност во општествените науки - Развиена сензитивност и авторефлексивност по однос на туѓата и сопствената верска припадност - Препознавање на релевантноста на религиозните прашања во контекст на етнологијата и антропологијата - Способност за интегрирање на религиозните прашања во самостојната истражувачка работа како етнолог/антрополог.				
11.	Содржина на предметната програма: Во фокусот на вниманието на овој предмет се современите пројави на различните верски убедувања застапени на територијата на Р. Македонија. Сепак, како основа се земаат историски доминантите религии (христијанството, исламот, хиндуизмот), следејќи ги нивните трансформации во простор и време, особено нивната еволуција на просторот на Македонија, од 1945 до денес. Истовремено предвид се земаат и оние нови религиозни движења кои не се нужно поврзани, во смисла на релативен континуитет или трансформација, со доминантите религиозни убедувања, или се компилација од филозофски и мистички елементи, односно од глобалниот тренд на преод од религиозно кон спиритуално.				
12.	Методи на учење: Предавања, читање литература, изработка есеи, семинарски работи, посета на верските заедници, мини-истражувања				
13.	Вкупен расположив фонд на време	105			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања, вежби, проектни задачи, семинарски работи			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бода		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	25 бода		
	17.3.	Активност и учество	15 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 60 бода		5 (пет) (F)	
		од 61 до 67 бода		6 (шест) (E)	
		од 68 до 75 бода		7 (седум) (D)	
		од 76 до 85 бода		8 (осум) (C)	
		од 86 до 93 бода		9 (девет) (B)	
		од 94 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Редовност на предавања и вежби, завршени и позитивно оценети есеи, како и направени вежби (со додатни извештаи).			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација, самоевалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.број				

	1.	Боуви, Фиона	<i>Антропологија на религија</i>	Табернакул	2009
	2.	Партриц, Кристофер (ур.)	<i>Религии во светот</i>	Младинска Книга	2009
	3.				
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Изети, Метин	<i>Тековите на тесавуфот</i>	Здружение за културна афирмација „СКОФИА“	2008
	2.	Ташева, Марија	<i>Малите верски заедници : кон теоријата, легислативата, самовидувањето</i>	Филозофски факултет	2004
	3.		Брошури, информативни гласила и други изданија на верските заедници		
	3.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Семиологија и симболички системи			
2.	Код	ЕА 036			
3.	Студиска програма	Етнологија и антропологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ – Институт за етнологија и антропологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2016/2017	зимски	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	д-р. Илина Јакимовска, вонр.проф.			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - Стекнување теориски знаења од областа на семиологијата - Подготвеност за тимска работа, односно самостојно истражување во оваа област - Обезбедување теориска подлога за толкување на етнолошко-антрополошки феномени низ семиолошка призма (декодирање на обреди, артефакти од материјална култура, современи кампањи и рекламирање и др.) - Препознавање на вербални и невербални знаци (говор на телото) во различни култури и во секојдневието, и нивно семиолошко толкување				
11.	Содржина на предметната програма: На студентите им се овозможува стекнување теориски знаења од областа на историјата на семиологијата, од тн. „протосемиотичари“ како Платон и св. Августин, до оние на 20тиот век, како Роланд Барт или Фердинанд Де Сосир. Акцентот е ставен на примена на овие теории во „декодирањето“ на релевантни етно-антрополошки феномени, како од тн. „традиционална“ култура, така и во онаа современата. Врската помеѓу означувачот и означеното се анализира низ примери на обреди, особено од македонската, но и од балканската обредна традиција. Истовремено, тоа се прави и кога се во прашање политички или други кампањи, гестови, невербални симболи, реклами и други елементи на комуникација, кои денес се пренесуваат преку медиумите или се создаваат во рамки на поединечни супкултури (спортски навивачи, фанови на одреден вид музика, припадници на политички движења и сл.).				
12.	Методи на учење: Предавања, читање литература, изработка на есеи, семинарски работи.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	105			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања, вежби, проектни задачи, семинарски работи			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бода		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	25 бода		
17.3.	Активност и учество	15 бода			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 60 бода		5 (пет) (F)	
		од 61 до 67 бода		6 (шест) (E)	
		од 68 до 75 бода		7 (седум) (D)	
		од 76 до 85 бода		8 (осум) (C)	
		од 86 до 93 бода		9 (девет) (B)	
од 94 до 100 бода		10 (десет) (A)			
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Редовност на предавања и вежби, завршени и позитивно оценети есеи, како и направени вежби (со додатни извештаи).			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација, самоевалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.број				

	1.	Cobley, Paul & Jansz Litza	<i>Introducing Semiotics</i>	Icon Books UK/Totem Books US	1997
	2.	Giro, Pjer	<i>Semiologija</i>	Prosveta Beograd Biblioteka XX vek	1983
	3.	Kovačević, Ivan	<i>Semiologija rituala</i>	Prosveta Beograd	1985
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Bart, Roland	<i>Elementi semiologije</i>	Prosveta Beograd Biblioteka XX vek	2015
	2.	Чаусидис, Никос	<i>Дуалистички слики</i>	НИК Лист, Скопје	2003
	3.	Жикиќ, Бојан	<i>Антропологија геста</i>	Српски генеалогски центар, Београд	2002

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Антропологија на културно наследство			
2.	Код	037			
3.	Студиска програма	Етнологија и антропологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ – Институт за етнологија и антропологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2016/2017	Зимски	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	д-р Даворин Трпески, вонр. проф.			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставната единица придонесува пред сè кон развојот на следните општи и специфични компетенции: - Стекнување теориски знаења од областа на културното наследство; - Способност за комуникација, соработка, односно самостојно истражување во оваа област; - Флексибилна употреба на знаењето во пракса; - Познавање и разбирање на прашања поврзани со антропологијата и културното наследство; - Развивање на свест за интердисциплинарноста како неопходност во општествените и хуманистичките науки, односно потреба од соработка меѓу науката за наследството и антропологијата; - Развивање на свест за значењето на наследството и нивната поврзаност со државата.				
11.	Содржина на предметната програма: Преку предметот на студентите им се овозможува стекнување теориски знаења од областа на културното наследство. Како главни теми ќе бидат разгледувани следниве: Општо за културното наследство; Категоризација на културното наследство; Материјали од кои е направено наследството; Антропологија на општествените промени и интерпретација на културното наследство; Културното наследство во Македонија; Креирање културна политика за заштита на културното наследство; Завршен час и студентска евалуација на наставниот процес.				
12.	Методи на учење: Предавања, читање литература, изработка есеи, семинарски работи.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	105			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања, вежби, проектни задачи, семинарски работи			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часа	
		16.2	Самостојни задачи	10 часа	
		16.3	Домашно учење	40 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бода		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	25 бода		
17.3.	Активност и учество	15 бода			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 60 бода		5 (пет) (F)
			од 61 до 67 бода		6 (шест) (E)
			од 68 до 75 бода		7 (седум) (D)
			од 76 до 85 бода		8 (осум) (C)
			од 86 до 93 бода		9 (девет) (B)
		од 94 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Редовност на предавања и вежби, завршени и позитивно оценети есеи, како и направени вежби (со додатни извештаи).		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација, самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	22.1.	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач
	1.	Трпески, Даворин	Антропологија на културно	/	2015

			<i>наследство - интерна скрипта</i>		
	2.				
22.2.	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Трпески, Даворин	<i>Кој го поседува минатото?</i>	Природно – математички факултет, Скопје	2013
	2.	Фелден, Бернارد	<i>Вовед во конзервација на културното наследство.</i>	Каламус, Скопје	2003/4
	3.	Чаусидис, Никос	<i>Занаетчиски технологии и конзервација</i>	Филозофски факултет, Скопје	2011

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Ангажирана антропологија			
2.	Код	ЕА 038			
3.	Студиска програма	Етнологија и антропологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ – Институт за етнологија и антропологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2016/2017	зимски	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	доц. д-р Инес Црвенковска-Ристеска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставната единица придонесува пред сè кон развојот на следните општи и специфични компетенции: - Стекнување теориски знаења од областа на ангажираната антропологија - Подготвеност за тимска работа, односно самостојно истражување во оваа област - Развивање на свеста за интердисциплинарноста како неопходност во општествените науки, односно за потребата од соработка помеѓу етнологијата, антропологијата и јавниот дискурс, како еден вид „ненаучен“ пристап кон определена категории поединци или прашања. - Развивање свест за значењето на „маргинализираните“ групи, но и за значењето на етнологите и антрополозите за етнологијата, антропологијата, и за целокупното општествено функционирање.				
11.	Содржина на предметната програма: Предмет на интерес е значењето и учеството на антрополозите во „јавниот простор“ и низ практична употреба на антрополошкото знаење и практика, унапредување на јавниот дискурс во однос на одредено прашање. Во таа насока, се унапредува и односот кон антрополозите како професионални истражувачи, но и како познавачи на современите општествени и културни текови кои влијаат за одредени случувања и промени во локалните општествата. Главни теми за кои се интересира предметот се: антропологијата и заштитата; антропологијата и помошта; антропологијата и развојот; антропологијата и околината; антропологијата и раководењето; антропологијата, бизнисот и индустријата; антропологијата и здравјето; антропологијата, уметноста и идентитетот.				
12.	Методи на учење: Предавања, читање литература, изработка есеи, семинарски работи.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	105			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања, вежби, проектни задачи, семинарски работи			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бода		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	25 бода		
	17.3.	Активност и учество	15 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 60 бода		5 (пет) (F)
			од 61 до 67 бода		6 (шест) (E)
			од 68 до 75 бода		7 (седум) (D)
			од 76 до 85 бода		8 (осум) (C)
			од 86 до 93 бода		9 (девет) (B)
		од 94 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Редовност на предавања и вежби, завршени и позитивно оценети есеи, како и направени вежби (со додатни извештаи).		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација, самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.број				

	1.	Strang, Veronica	<i>What Anthropologist Do</i>	BERG	2009
	2.	Field, Les W. and Richard G. Fox (eds.)	<i>Anthropology Put to Work</i>	BERG	2007
	3.	Eriksen, Thomas Hylland	<i>Engaging Anthropology, The Case for a Public Presence</i>	BERG	2006
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Lewin, Ellen and William L. Leap(eds.)	<i>Out in Public, Reinventing Lesbian/ Gay Anthropology in a Globalizing World</i>	Wiley-Blackwell	2009
	2.	Messer, Ellen and Michael Lambek	<i>Ecology and the Sacred, Engaging the Anthropology of Roy A. Rappaport</i>	The University of Michigan Press	2001
	3.	AAA/SfAA Commision on Applied and Practicing Anthropology	<i>The Future of Applied and Practicing Anthropology</i>	Anthropology News	2005

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Антропологија на туризам			
2.	Код	ЕА 039			
3.	Студиска програма	Етнологија и антропологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ – Институт за етнологија и антропологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2016/2017	Зимски	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	д-р Мирјана П. Мирчевска, ред.проф.			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставната единица придонесува пред сè кон развојот на следните општи и специфични компетенции: - Стекнување теориски знаења од областа на антропологијата на туризмот - Подготвеност за тимска работа, односно самостојно истражување во оваа област - Развивање на свест за интердисциплинарноста како неопходност во општествените и хуманистичките науки, односно за потребата од соработка помеѓу етнологијата и антропологијата со географијата и туризмологијата - Добивање знаења за развојот на туризмот, развивање на свест за значењето на туризмот и улогата на културните заедници, групите и поединците за развој на истиот				
11.	Содржина на предметната програма: На студентите им се овозможува стекнување теориски знаења од областа на антропологијата на туризмот. Преку историскиот преглед на развојот на туризмот како нова економска дисциплина, студентите ќе добијат сознанија за антрополошкиот пристап кон проучувањето на туризмот како културолошка појава. Улогата на антропологијата во развојот на туризмот: Менаџирање, анимација и маркетинг на културните вредности за туристичките потреби; Манифестационен туризам: културни манифестации, спортски манифестации, стопански манифестации, комбинирани манифестации. Акцентот се става на етнолошките елементи на руралниот туризам, на културното наследство како туристички потенцијал, на традициските, но и на новоконструирани културните настани поврзани со националниот и културниот идентитет на заедниците во делот на туристичките потенцијали.				
12.	Методи на учење: Предавања, читање литература, изработка есеи и семинарски работи.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	105			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања, вежби, проектни задачи, семинарски работи			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бода		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	25 бода		
17.3.	Активност и учество	15 бода			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 60 бода		5 (пет) (F)	
		од 61 до 67 бода		6 (шест) (E)	
		од 68 до 75 бода		7 (седум) (D)	
		од 76 до 85 бода		8 (осум) (C)	
		од 86 до 93 бода		9 (девет) (B)	
		од 94 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Редовност на предавања и вежби, завршени и позитивно оценети есеи, како и направени вежби (со додатни извештаи).			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација, самоевалуација			

22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.број				
	1.	Kovacevic, Ivan, Ana Banic- Grubisic	<i>Antropologija turizma</i> Одбрани поглавија	Odeljenje za etnologiju i antropologiju, Filozofski fakultet, Srpski geneoloski centar, Beograd	2013
	2.	Rihtman- Augustin, Dunja	<i>Etnologija i turizam</i>	Zagreb	
	3.	Јовичиќ, Жика	<i>Туристичка кретања</i>	Научна књига, Београд	1966
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Kobasić, Aleksandar	<i>Marketing u turizmu</i>	Dubrovnik	1977
	2.	Тодоровић, Андреј	<i>Теорије туризма и културно- умјетничке вриједности</i>	Београд	1990
	3.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Етнографско пишување			
2.	Код	ЕА 040			
3.	Студиска програма	Етнологија и антропологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ – Институт за етнологија и антропологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2016/2017	летен	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	д-р Илина Јакимовска, вонр. проф.			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставната единица придонесува пред сè кон развојот на следните општи и специфични компетенции: - Запознавање со начините на кои се конструира и промовира етнографскиот дискурс низ текстуалниот медиум - Стекнување практични вештини за пишување сопствени етнографски текстови врз основа на теренски и други видови истражувања - Развивање чувство за „убаво“ во етнографското пишување: стил и реторика - Подигнување на свесност за личното учество во пишувањето, односно вклучување на авторефлексивни точки на гледиште - Запознавање со условите за објавување во релевантни научни и стручни списанија од областа				
11.	14. Опис на содржината - Извори на кредибилитет на етнографските текстови - проблемот на убедливоста - „Преведување“ на етнографското искуство во текст: субјективност наспроти „научност“ - Проблемот на авторството на етнографските текстови: кој ја поседува емпиријата? - Преглед и споредба на етнографски стилови и реторика во делата на класиците: Клод-Леви Строс, Малиновски, Рут Бенедикт, Еванс-Причард и др. - Врската меѓу книжевноста и етнографското пишување: антропологот како писател - „Гонзо“ новинарството како вид етнографија - Современи примери на интердисциплинарен пристап во пишувањето и промовирањето на етнографски текстови во стручни списанија и во медиумите - Технички аспекти на подготовка на текст за објавување во научни и стручни списанија (од идеја до реализација) - Проблемите со вреднувањето на стручните текстови во академската јавност (цитираност, фактор на влијание, комерцијални списанија наспроти оние со отворен пристап)				
12.	Методи на учење: Предавања, читање литература, изработка на есеи, семинарски работи.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	105			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања, вежби, проектни задачи, семинарски работи			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бода		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	25 бода		
	17.3.	Активност и учество	15 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 60 бода		5 (пет)	(F)
		од 61 до 67 бода		6 (шест)	(E)
		од 68 до 75 бода		7 (седум)	(D)
		од 76 до 85 бода		8 (осум)	(C)
		од 86 до 93 бода		9 (девет)	(B)
		од 94 до 100 бода		10 (десет)	(A)

19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Редовност на предавања и вежби, завршени и позитивно оценети есеи, како и направени вежби (со додатни извештаи).		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски		
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација, самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.број				
	1.	Clifford, James & Marcus, George E.	<i>Writing Culture: The Poetics and Politics of Ethnography</i>	University of California Press	1986
	2.	Kliford, Gerc	<i>Antropolog kao pisac</i>	Biblioteka XX vek, Beograd	2010
	3.	Narayan, Kirin	<i>Alive in the Writing: Crafting Ethnography in the Company of Chekhov</i>	The University of Chicago Press	2012
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Marcus, George E. & Cushman, Dick	Ethnographies as Texts	<i>Annual Review of Anthropology</i> , vol. 11, pp. 2-69	1982
	2.	Stoller, Paul	<i>The Taste of Ethnographic Things: The Senses in Anthropology</i>	University of Pennsylvania Press	1989
	3.	Fedorowicz, Steven C.	<i>Towards Gonzo Anthrpology: Etnography as Cultural Performance</i>	<i>Journal of Inquiry and Research</i> , no. 98	2013

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Етнологија на Азија			
2.	Код	ЕА 041			
3.	Студиска програма	Етнологија и антропологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ – Институт за етнологија и антропологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2016/2017	летен	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	доц. д-р Инес Црвенковска-Ристеска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставната единица придонесува пред сè кон развојот на следните општи и специфични компетенции: - Способност за комуникација, соработка; - Флексибилна употреба на знаењето во пракса; - Самостојност, (само)критичност, (само)проценка, (само)евалуација и залагање за квалитет; - Познавање и разбирање на прашања поврзани со етнологијата на Азија. - Познавање, разбирање, насочување кон активна, недискриминирачка работа. - Оформување на целокупната проценка на потребите на поединците, односно групите, нивните јаки и слаби страни, почитувајќи ги факторите на опкружувањето (физички, општествени, културни), со соодветни постапки.				
11.	Содржина на предметната програма: Со програмата се предвидува препознавање на етнографските пишувања во етноцентрички манир кои создаваат претстави за „Истокот“ наспроти „Западот“, и развивање критички дискурс кон ваквите истражувања кои го претпоставуваат „Ориентот“ наспроти „Оксидентот“ и генерираат генерална слика за одредена проблематика како „ориенталистичка“ наспроти „оксиденталистичка“. Во оваа насока важно место имаат истражувачите кои потекнуваат од заедницата на „истокот“, нивниот однос кон резултатите до кои дошле „другите западни“ автори во нивните истражувања, и нивниот придонес во градењето на азиската етнологија и антропологија каде го изразиле својот критички дискурс кон ваквото генерализирање.				
12.	Методи на учење: Предавања, читање литература, изработка есеи, семинарски работи.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	105			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања, вежби, проектни задачи, семинарски работи			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бода		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	25 бода		
	17.3.	Активност и учество	15 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 60 бода		5 (пет) (F)	
		од 61 до 67 бода		6 (шест) (E)	
		од 68 до 75 бода		7 (седум) (D)	
		од 76 до 85 бода		8 (осум) (C)	
		од 86 до 93 бода		9 (девет) (B)	
		од 94 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Редовност на предавања и вежби, завршени и позитивно оценети есеи, како и направени вежби (со додатни извештаи).		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација, самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.број				

		1.	Инес Црвенковска- Ристеска	<i>Етнологија на Азија (интерна скрипта)</i>		
		2.				
		3.				
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Саид, Едвард	<i>Ориентализам</i>	Мароп	2003
		2.	Bremen, Jan van, Eyal Ben-Ari and Syed Farid Alatas	<i>Asian Anthropology</i>	Routledge	2005
		3.	Abu-Lughod, Lila	Zones of Theory in the Anthropology of the Arab World	<i>Annual Review of Anthropology</i> 18: 267- 306	1989
		4.	Джурант, Вил	<i>Источне цивилизације</i>	Београд	1995
		5.	Forshee, Jill	<i>Culture and Customs of Indonesia</i>	Greenwood Press	2006

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Етнологија на Америка			
2.	Код	ЕА 042			
3.	Студиска програма	Етнологија и антропологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ – Институт за етнологија и антропологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2016/2017	летен	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	д-р Даворин Трпески, вонр. проф.			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставната единица придонесува пред сè кон развојот на следните општи и специфични компетенции: - Стекнување теориски знаења од областа на етнологијата на народите на Америка; - Способност за комуникација, соработка, односно самостојно истражување во оваа област; - Флексибилна употреба на знаењето во пракса; - Познавање и разбирање на прашања поврзани со народите на Америка; - Развивање на свест за интердисциплинарноста како неопходност во општествените и хуманистичките науки.				
11.	Содржина на предметната програма: Преку предметот на студентите им се овозможува стекнување теориски знаења од областа на Етнологијата на народите на Америка. Целта на предметот е кај студентите да се поттикне сознанието од интердисциплинарниот пристап во антропологијата. Како главни теми ќе бидат разгледувани следниве: За народите на Америка: јазични семејства; Автохтоно население; Ескимо-алеутско семејство: Ескимите, Алеути; Индијанско семејство; Североамерикански Индијанци: Ангонкини, Апачи, Атабаски, Дакота, Ирокези, Команчи, Навахо, Пуебло, Сиукси, Шошони. Централноамерикански Индијанци: Ацтеки, Затопеки, Маи, Толтеци. Јужоамерикански Индијанци: Ајмара, Аче-Гуајаки, Инки, Кариби, Кечуа, Маниокори, Мапучи, Огноземци, Патагонци. Индоевропски народи во Америка. Народи од германска група; Народи од романска група; Народи од индоариска група; Завршен час и студентска евалуација на наставниот процес.				
12.	Методи на учење: Предавања, читање литература, изработка есеи, семинарски работи.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	105			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања, вежби, проектни задачи, семинарски работи			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часа	
		16.2	Самостојни задачи	10 часа	
		16.3	Домашно учење	40 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60	бода	
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	25	бода	
	17.3.	Активност и учество	15	бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 60 бода		5 (пет)	(F)
		од 61 до 67 бода		6 (шест)	(E)
		од 68 до 75 бода		7 (седум)	(D)
		од 76 до 85 бода		8 (осум)	(C)
		од 86 до 93 бода		9 (девет)	(B)
		од 94 до 100 бода		10 (десет)	(A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Редовност на предавања и вежби, завршени и позитивно оценети есеи, како и направени вежби (со додатни извештаи).			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација, самоевалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1.	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година

	1.	Трпески, Даворин	<i>Етнологија на Америка</i> (интерна скрипта)		2016
	2.	Ribeiro, Darcy	<i>The Americas and Civilization</i>	E.P. Dutton&Co., Inc., New Jork	1971
	3.	Grupa avtori	<i>Social Change in Latin America Today: its implications for united states policy</i>	Vintage books, New York	1990
22.2.	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Knežević, Srebrica	Etnologija novog sveta, knjiga prva	Univerzitet u Beogradu, Beograd	1996
	2.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Етнологија на Јапонија			
2.	Код	ЕА 043			
3.	Студиска програма	Етнологија и антропологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ – Институт за етнологија и антропологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2016/2017 зимски	летен	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	ИЕА			
9.	Предуслови за запишување на предметот	д-р Ана Ашталковска Гајтановска			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставната единица придонесува пред сè кон развојот на следните општи и специфични компетенции: - Способност за комуникација, соработка; - Флексибилна употреба на знаењето во пракса; - Самостојност, (само)критичност, (само)проценка, (само)евалуација и залагање за квалитет; - Познавање и разбирање на прашања поврзани со етнологијата и антропологијата на Јапонија. - Познавање, разбирање, насочување кон активна, недискриминирачка работа. - Оформување на целокупната процена на потребите на поединците, односно групите, нивните јаки и слаби страни, почитувајќи ги факторите на опкружувањето (физички, општествени, културни), со соодветни постапки.				
11.	Содржина на предметната програма: Краток преглед на историското минато на Јапонија: царот и неговата улога во општеството, развивање на феудалниот период, причини за создавањето на кнежевствата (хан-ови, даимјо-а); Народна религија во Јапонија (шинто, будизам, езотерични учења); Самурајската каста и нејзината улога во средновековниот период (Камакура, Муромачи, Азучи-Момојама и Едо); Класичните јапонски борбени вештини (Корју Будзутсу) и Нинџутсу; Основи на јапонската борбена вештина Даито рју Аикиџуџутсу (теоретски и практичен дел); Краток преглед на материјалната, социјалната и духовната култура на јапонскиот народ со посебен осврт кон поедини поглавја. Јапонија во современите антрополошките истражувања за време на периодите Меиџи, Таишо, Шова и Хеисеи.				
12.	Методи на учење: Предавања, читање литература, изработка есеи, семинарски работи.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	105			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања, вежби, проектни задачи, семинарски работи			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бода		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	25 бода		
17.3.	Активност и учество	15 бода			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 60 бода		5 (пет) (F)	
		од 61 до 67 бода		6 (шест) (E)	
		од 68 до 75 бода		7 (седум) (D)	
		од 76 до 85 бода		8 (осум) (C)	
		од 86 до 93 бода		9 (девет) (B)	
од 94 до 100 бода		10 (десет) (A)			
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Редовност на предавања и вежби, завршени и позитивно оценети есеи, како и направени вежби (со додатни извештаи).			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација, самоевалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година

	1.		<i>Етнологија на Јапонија (интерна скрипта)</i>		
	2.				
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Draeger, Donn F.	Classical Budo (Martial Arts & Ways of Japan Series: Vol.) 2nd edition	Weatherhill	1990
	2.	Довезенски, Игор	<i>Разговор со учениците</i>	Графоден	2014
	3.	Draeger, Donn F.	Classical Bujutsu (Martial Arts and Ways of Japan) 1st edition	Weatherhill	2007
	4.	Otake, Risuke	Katori Shinto- ryu: Warrior Tradition	Koryu Books	2009
	5.	Certa, Antonino	Daito-Ryu Aikibudo: History and Technique	Luni Editrice	2007

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Вовед во методологија на етнoлошки и антрополошки истражувања			
2.	Код	EA 044			
3.	Студиска програма	Етнологија и антропологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ – Институт за етнологија и антропологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2016/2017	летен	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	д-р Љупчо С. Ристески, ред. проф.			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставната единица придонесува пред сè кон развојот на следните општи и специфични компетенции: - Стекнување воведни теориски знаења од областа на етнологијата и антропологијата; - Подготвеност за тимска работа, односно самостојно истражување во оваа област; - Развивање на свест за интердисциплинарноста како неопходност во општествените и хуманистичките науки; - Флексибилна употреба на знаењето во пракса; - Самостојност, (само)критичност, (само)проценка, (само)евалуација и залагање за квалитет; - Познавање и разбирање на прашања поврзани со етнологијата и антропологијата како дисциплини. - Познавање, разбирање, насочување кон активна, недискриминирачка работа. - Оформување на целокупната процена на потребите на поединците, односно групите, нивните јаки и слаби страни, почитувајќи ги факторите на опкружувањето (физички, општествени, културни), со соодветни постапки.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Поим и предмет во општествените и хуманистичките истражувања; 2. Истражувачки стратегии – воведни приоди; 3. Етички прашања; 4. Набљудување; 5. Интервју; 6. Анализа на текстови и материјални артефакти; 7. Истражување низ акција; 8. Давање смисла на податоците; 9. Наративна анализа; 10. Пишување за истражувањето; 11.				
12.	Методи на учење: Предавања, читање литература, изработка есеи, семинарски работи.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	105			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања, вежби, проектни задачи, семинарски работи			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бода		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	25 бода		
	17.3.	Активност и учество	15 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 60 бода		5 (пет) (F)
			од 61 до 67 бода		6 (шест) (E)
			од 68 до 75 бода		7 (седум) (D)
			од 76 до 85 бода		8 (осум) (C)
			од 86 до 93 бода		9 (девет) (B)
		од 94 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Редовност на предавања и вежби, завршени и позитивно оценети есеи, како и направени вежби (со додатни извештаи).		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација, самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература				

Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Естерберг, Кристин	<i>Квалитативни методи во општествените истражувања (превод, ракопис)</i>		
2.	Ристески, Љ. (ур.)	Вовед во етнологски и антрополошки истражувања (пакет материјали)		
22.2	Дополнителна литература			
Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Emerson,Robert M., Rachel I. Fretz, Linda L. Shaw	<i>Writing Ethnographic Fieldnotes</i>	The University of Chicago Press , Chicago & London	1995
2.				
3.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Историја на етнологијата во Македонија			
2.	Код	045			
3.	Студиска програма	Етнологија и антропологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ – Институт за етнологија и антропологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2016/2017	летен	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	доц. д-р Ана Ашталковска Гајтаноска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставната единица придонесува пред сè кон развојот на следните општи и специфични компетенции: - Способност за комуникација, соработка; - Флексибилна употреба на знаењето во пракса; - Самостојност, (само)критичност, (само)проценка, (само)евалуација и залагање за квалитет; - Познавање и разбирање на прашања поврзани со историјата на етнологијата во Македонија. - Познавање, разбирање, насочување кон активна, недискриминирачка работа. - Оформување на целокупната процена на потребите на поединците, односно групите, нивните јаки и слаби страни, почитувајќи ги факторите на опкружувањето (физички, општествени, културни), со соодветни постапки.				
11.	Содржина на предметната програма: Историја на етнологијата во Македонија: просветителство, романтизам; Македонски преродбеници; Македонската етнологија во рамки на конституираната национална етнологија на соседните балкански држави; Конституирање на македонската етнологија; Извори за проучување на македонската етнологија (критички пристап); Истакната дејци и етнологи и нивниот придонес за развојот на македонската етнологија; Етнлошки установи: музеи, заводи, институти, здруженија; Етнлошки публикации во Македонија; Образовни институции по етнологија и антропологија во Македонија; Создавање на Институтот за етнологија и антропологија на ПМФ, УКИМ, Скопје; Статусот на етнологијата и антропологијата во Македонија во современ контекст.				
12.	Методи на учење: Предавања, читање литература, изработка есеи, семинарски работи.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	105			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања, вежби, проектни задачи, семинарски работи			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бода		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	25 бода		
17.3.	Активност и учество	15 бода			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 60 бода		5 (пет)	(F)
		од 61 до 67 бода		6 (шест)	(E)
		од 68 до 75 бода		7 (седум)	(D)
		од 76 до 85 бода		8 (осум)	(C)
		од 86 до 93 бода		9 (девет)	(B)
од 94 до 100 бода		10 (десет)	(A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Редовност на предавања и вежби, завршени и позитивно оценети есеи, како и направени вежби (со додатни извештаи).			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација, самоевалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.број				

1.	Пенушлиски, Кирил	<i>Фолклорни и етнографски материјали, Македонски народни умотворби, книга петта, 5-42</i>	Македонска книга, Скопје	1985
2.	Пенушлиски, Кирил	<i>Одбрани фолклористички трудови 1</i>	Македонска книга, Скопје	1988
3.	Пенушлиски, Кирил	<i>Зборник на Панајот Ѓиноски од село Галичник од Дебарско, 7-34</i>	Матица македонска, Скопје	1995
4.	Икономов, Васил	<i>Старонародни песни и обичаи од Западна Македонија, Пенушлиски, Кирил, Ристовски Блаже, Петровски Блаже (ред.), посебни изданија, кн.13, 5-64</i>	Институт за фолклор „Марко Цепенков“, Скопје	1988
5.	Стоилов, Антон П.	<i>Македонски народни умотворби, Китески, Марко (ред.), 5-19</i>	Институт за македонска литература, Скопје	2000
6.	Ристески, Љупчо	<i>Ракописната заоставитина на Бранислав Руски, прилог кон историјата на етнолошката мисла во Македонија</i>	Мисирков, Битола	1997
7.	Обрембски, Јозеф	<i>Фолклорни и етнографски материјали од Порече, книга прва, 7-22</i>	Матица, Скопје	2001
8.	Константинов, Милош	<i>Постигањата на македонската етнологија,</i>	XX Семинар за македонски јазик, литература и култура на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, Скопје и Охрид	1987
9.	Ристески, Љупчо	<i>„Само што излеговме од опинци етнолозите сакаат повторно да не вратат во нив“ Статусот на етнологијата во Македонија во периодот на социјализмот (1946- 1953), во: <i>За етнологијата...безброј прагови сме преминале... За Анета Светиева, Љупчо С. Ристески и Ана Ашталковска Гајтаноска (ур.), 55-76</i></i>	ИЕА, ПМФ, Скопје	2014
10.	Светиева, Анета	<i>Конечно Институт за етнологија и антропологија на Универзитетот „Св.</i>	МЕД, Скопје	2005

			Кирил и Методиј“ во Скопје, Природно-математички факултет, <i>Етнолог</i> 11: 225-232		
	22.2	Дополнителна литература			
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач
		1.			
		2.			
		3.			

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Антропологија на сексуалност			
2.	Код	ЕА 046			
3.	Студиска програма	Етнологија и антропологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ – Институт за етнологија и антропологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2016/2017	летен	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	доц. Д-р Инес Црвенковска-Ристеска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставната единица придонесува пред сè кон развојот на следните општи и специфични компетенции: - Стекнување теориски знаења од областа на антропологијата на сексуалност - Подготвеност за тимска работа, односно самостојно истражување во оваа област - Развивање на свест за интердисциплинарноста како неопходност во општествените науки, односно за потребата од соработка помеѓу етнологијата, антропологијата и сексуалноста - Развивање на свест за значењето на сексуалноста за етнологијата и антропологијата				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во областа на антропологијата на сексуалност и полово/родовиот систем: Мишел Фуко и раѓањето на сексуалноста. Сексуалноста во западните општества. Рани и современи општествени и хуманистички приоди кон сексуалноста. Антропологијата и поимањето на сексуалноста. Сексуалноста и идентитетот: дали постојат два базични, три или повеќе полово/родови идентитети? „Другоста“ во сексуалноста, во македонската и светската етнолошка и антрополошка литература. За „другите“ полово/родови идентитети: трансродови, трансексуални, трансвестити, транс... Интерсексуалност. Сексуалноста како општествена категорија: сексуалноста во функција на општествената репродукцијата. Сексуалноста како економска категорија: сексуална работа. (Зло)употреба на сексуалноста во јавниот простор, од збор до пракса: сексизам, булинг, мобинг, педофилија, телесно насилство итн.				
12.	Методи на учење: Предавања, читање литература, изработка есеи, семинарски работи.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	105			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања, вежби, проектни задачи, семинарски работи			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60	бода	
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	25	бода	
	17.3.	Активност и учество	15	бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 60 бода		5 (пет) (F)
			од 61 до 67 бода		6 (шест) (E)
			од 68 до 75 бода		7 (седум) (D)
			од 76 до 85 бода		8 (осум) (C)
			од 86 до 93 бода		9 (девет) (B)
			од 94 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Редовност на предавања и вежби, завршени и позитивно оценети есеи, како и направени вежби (со додатни извештаи).		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација, самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература				

22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Donnan, Hastings and Fiona Magowan	<i>The anthropology of sex</i>	BERG	2010
	2.	Фуко, Мишел	<i>Историја на сексуалноста, три тома</i>	ТРИ	2003
	3.	<i>Група автори</i>	<i>Антропологија на сексуалноста: усни истории, родовост и конзумирање на другоста, ЕтноАнтропоЗум бр. 13</i>	ИЕА, ПМФ, УКИМ – Скопје	2015
	4.	Довер, Џејмс	<i>Грчката хомосексуалност</i>	Евро-Балкан Пресс	2005
	5.	Hert, Gilbert	Треќи пол и треќи род, 63–131	<i>Kultura</i> 105/106	2003
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Godeliје, Moris i Mišel Panof	Stvaranje tela, 27-43	<i>Kultura</i> 105/106	2002
	2.	Срдић, Анђа	Тело и телесност у антрополошкој перспективи, 93–105	<i>Glasnik Etnografskog Muzeja (GEM)</i> 72	2008
	3.	Caplan, Patricia (ed.)	<i>Cultural construction of sexuality</i>	Routledge	1987
	4.	Kulick, Don	<i>Travesti, Sex, Gender, and Culture among Brazilian Transgendered Prostitutes</i>	The University of Chicago Press	1998

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Македонска дијаспора – интерпретации за идентитетот			
2.	Код	ЕА 047			
3.	Студиска програма	Етнологија и антропологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ – Институт за етнологија и антропологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2016/2017	летен	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	д-р Мирјана П. Мирчевска, ред.проф.			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставната единица придонесува пред сè кон развојот на следните општи и специфични компетенции: - Стекнување теориски знаења од областа на идентитетските конструкции - Подготвеност за тимска работа, односно самостојно истражување во оваа област - Развивање на свест за начините на идентитетски конструирања, елементите и влијанијата кои го определуваат идентитетот, како и начините за зачувување на идентитетот стекнат преку сродничките односи и конструирање на нов идентитет како резултат на влијанијата на новата средина во која живее и работи поединецот, групата или заедницата				
11.	Содржина на предметната програма: На студентите им се овозможува стекнување теориски знаења од областа на антропологијата на идентитетите. Целта е да се развие свесноста за потребата од примена на критички однос кон тн. традиционална историја која е добиена преку семејството, и новостекнатите лични искуства како елементи врз кои се јавуваат нови услови за идентитетски конструкции. Истовремено тие се создаваат услови за примена на комбинирани етнографски/историски податоци. Студентите се запознаваат со важноста на новата средина како елемент кој суштински делува на формирањето на новиот идентитет првенствено на поединецот, а потоа на заедницата. Анализа на важноста на мешовитите бракови на етничка и религиозна основа.				
12.	Методи на учење: Предавања, читање литература, изработка на есеи и семинарски работи.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	105			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања, вежби, проектни задачи, семинарски работи			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бода		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	25 бода		
	17.3.	Активност и учество	15 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 60 бода		5 (пет) (F)
			од 61 до 67 бода		6 (шест) (E)
			од 68 до 75 бода		7 (седум) (D)
			од 76 до 85 бода		8 (осум) (C)
			од 86 до 93 бода		9 (девет) (B)
		од 94 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Редовност на предавања и вежби, завршени и позитивно оценети есеи, како и направени вежби (со додатни извештаи).		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација, самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.број				

	1.	Група автори	<i>Иселеништвото во Македонија од појавата до денес</i>	Агенција за иселеништво на Р. Македонија, Скопје	2001
	2.	Катарџиев, Иван	<i>Македонија и Македонците во светот</i>	Скопје	1996
	3.	Вражиновски, Танас	<i>Македонското иселеништво во САД</i>	Матица Македонска, Скопје	2000
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Putinja, Filip, Stref-Fenar, Žoslin	<i>Teorije o etnicitetu</i>	Biblioteka XX vek, Beograd	1997
	2.	Smit, Antoni	<i>Nacionalni identitet</i>	Biblioteka XX vek, Beograd	1998
	3.	Група автори	<i>Сепаратни изданија од областа на идентитетски конструкции</i>		

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Антропологија на етничност			
2.	Код	ЕА 048			
3.	Студиска програма	Етнологија и антропологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ – Институт за етнологија и антропологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2016/2017	летен	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	доц. д-р Ана Ашталковска Гајтаноска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставната единица придонесува пред сè кон развојот на следните општи и специфични компетенции: - Способност за комуникација, соработка; - Флексибилна употреба на знаењето во пракса; - Самостојност, (само)критичност, (само)проценка, (само)евалуација и залагање за квалитет; - Позновање и разбирање на прашања поврзани со етничноста во Македонија, но и во глобален контекст. - Познавање, разбирање, насочување кон активна, недискриминирачка работа. - Оформување на целокупната процена на потребите на поединците, односно групите, нивните јаки и слаби страни, почитувајќи ги факторите на опкружувањето (физички, општествени, културни), со соодветни постапки.				
11.	Содржина на предметната програма: Етничност: нов поим за нов феномен. Етничка група. Граници на етничка група. Дефиниции и сфаќања за етничноста. Актуелни дискусии околу етничноста. Подрачје за проучување на етничноста: клучни прашања. Поим за нација. Теории за национализмот. Меѓуетнички контакти и конфликти. Теоријата за консензус на Арент Липхарт. Моделот за редуцирање на меѓуетничкиот конфликт на Доналд Хоровиц. Македонски модел за меѓуетничките односи.				
12.	Методи на учење: Предавања, читање литература, изработка есеи, семинарски работи.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	105			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања, вежби, проектни задачи, семинарски работи			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 Часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бода		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	25 бода		
	17.3.	Активност и учество	15 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 60 бода		5 (пет) (F)
			од 61 до 67 бода		6 (шест) (E)
			од 68 до 75 бода		7 (седум) (D)
			од 76 до 85 бода		8 (осум) (C)
			од 86 до 93 бода		9 (девет) (B)
			од 94 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Редовност на предавања и вежби, завршени и позитивно оценети есеи, како и направени вежби (со додатни извештаи).		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација, самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.број				

	1.	Kottak, Conrad Phillip	<i>Cultural anthropology, ninth edition</i>	McGraw-Hill College	2001
	2.	Барт, Фредерик	Етничките групи и нивните граници, во: <i>Другоста во етнологијата, хрестоматија, Љупчо С. Ристески и Илина Јакимовска (прир.), 69-106</i>	ЕВРО БАЛКАН Пресс, Менора, Скопје	2007
	3.	Ристески, Љупчо С. и Ана Ашталковска (ур.)	<i>Антропологија на етничност</i>	интерна скрипта	2008
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Smit, D. Antoni	<i>Nacionalni identitet</i>	XX век, Beograd	1998
	2.	Putinja, Filip, Stref-Fenar, Žoslin	<i>Teorije o etnicitetu</i>	XX век, Beograd	1997
	3.	Eriksen, H. Tomas	<i>Etnicitet i nacionalizam</i>	XX век, Beograd	2005
	4.	Андерсон, Бенедикт	<i>Замислени заедници</i>	Култура, Скопје	1998
	5.	Хобсбаум, Ерик	<i>Нациите и национализмот по 1780: програма, мит, стварност</i>	Култура, Скопје	1993

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Антропологија на социјализам и постсоцијализам			
2.	Код	ЕА 049			
3.	Студиска програма	Етнологија и антропологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ – Институт за етнологија и антропологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2016/2017	летен	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	д-р Даворин Трпески, вонр. проф.			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставната единица придонесува пред сè кон развојот на следните општи и специфични компетенции: - Стекнување теориски знаења од областа на антропологија на социјализмот и постсоцијализмот; - Способност за комуникација, соработка, односно самостојно истражување во оваа област; - Флексибилна употреба на знаењето во пракса; - Познавање и разбирање на прашања поврзани со социјализмот и постсоцијализмот; - Развивање на свест за интердисциплинарноста како неопходност во општествените и хуманистичките науки.				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед: антропологија на општествените промени; Источна Европа низ историска перспектива; Политичката идеологија на социјализмот; Економската и политичката трансформација на социјалистичките општества; Постсоцијализмот како простор за антрополошки истражувања; Нови содржини и нови идентитети на капитализмот; Производство и приход: постсоцијалистички капиталисти; Национализмот во Источна Европа; Источна Европа како економска, општествена и политичка лабораторија; Терминот „постсоцијализам“: одредница или стигматизација на земјите од Источна Европа?; Југославија и постјугословенските држави; Проблемите на демократската транзиција по примерот на Македонија; Што после транзицијата? Завршен час и студентска евалуација на наставниот процес.				
12.	Методи на учење: Предавања, читање литература, изработка есеи, семинарски работи.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	105			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања, вежби, проектни задачи, семинарски работи			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часа	
		16.2	Самостојни задачи	10 часа	
		16.3	Домашно учење	40 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бода		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	25 бода		
17.3.	Активност и учество	15 бода			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 60 бода		5 (пет) (F)	
		од 61 до 67 бода		6 (шест) (E)	
		од 68 до 75 бода		7 (седум) (D)	
		од 76 до 85 бода		8 (осум) (C)	
		од 86 до 93 бода		9 (девет) (B)	
од 94 до 100 бода		10 (десет) (A)			
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Редовност на предавања и вежби, завршени и позитивно оценети есеи, како и направени вежби (со додатни извештаи).			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација, самоевалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				

22.1.	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Трпески, Даворин	<i>Антропологија на социјализам и постсоцијализам (интерна скрипта)</i>		2015
	2.	Biro, Mikloš	<i>Homo postcommuniticus</i>	Biblioteka XX vek, Beograd	2006
	3.	Ribić, Vladimir (ur.)	<i>Antropologija postsocijalizma</i>	Etnološka biblioteka, knj. 34 Beograd	2007
	4.	Hann, Criss (ed.)	<i>Postsocialism, ideals, ideologies and practices in Euroasia</i>	Routledge, London and New York	2002
22.2.	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Crampton, Richard	<i>Eastern Europe in the Twentieth Century and After (179-367)</i>	Routledge	1997
	2.	Ковачевић, Иван	<i>Антропологија транзиције</i>	Етнолошка библиотека 28, Београд	2007
	3.	Soto, Hermine and Nora Dudwick (eds)	<i>Fieldwork dilemmas: Anthropologists in post socialist states</i>	Wisconsin: The University of Wisconsin	2000

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Антропологија на ислам и христијанство			
2.	Код	ЕА 050			
3.	Студиска програма	Етнологија и антропологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ – Институт за етнологија и антропологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2016/2017 летен		Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	д-р Инес Црвенковска - Ристеска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставната единица придонесува пред сè кон развојот на следните општи и специфични компетенции: - Стекнување теориски знаења од областа на антропологијата на ислам и христијанство - Подготвеност за тимска работа, односно самостојно истражување во оваа област - Развивање на свест за интердисциплинарноста како неопходност во општествените науки - Развиена сензитивност и авторефлексивност по однос на туѓата и сопствената верска припадност - Препознавање на релевантноста на религиските прашања во контекст на етнологијата и антропологијата - Способност за интегрирање на религиските прашања во самостојната истражувачка работа како етнолог/антрополог				
11.	Содржина на предметната програма: Исламот и христијанството имаат големо влијание на широк спектар народи, етнички групи, разни култури. Овие религии одиграле видна улога во обликување на општествата, политиките, економија и правото. Целта на овој предмет е да се увиди комплексноста на исламот и христијанството, и ползноста на антропологијата за разбирање на овие две религии. Предметот се занимава со историјата и развојот на исламот и христијанството, различните начини на кои муслиманите и христијаните ги толкуваат и ги ставаат во пракса пророчките пораки на Мухамед и Исус. Овој предмет е дизајниран студентите да погледнат на исламот и христијанството од антрополошка перспектива, со цел да се анализира и интерпретира религиозната практика.				
12.	Методи на учење: Предавања, читање литература, изработка есеи, семинарски работи.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	105			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања, вежби, проектни задачи, семинарски работи			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бода		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	25 бода		
	17.3.	Активност и учество	15 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 60 бода		5 (пет) (F)
			од 61 до 67 бода		6 (шест) (E)
			од 68 до 75 бода		7 (седум) (D)
			од 76 до 85 бода		8 (осум) (C)
			од 86 до 93 бода		9 (девет) (B)
		од 94 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Редовност на предавања и вежби, завршени и позитивно оценети есеи, како и направени вежби (со додатни извештаи).		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација, самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.број				

	1.	Marranci, Gabriele	<i>The Anthropology of Islam</i>	Berg	2008
	2.	Asad, Talal	<i>The Idea of an anthropology of Islam</i>	Center for Contemporary Arab Studies, Georgetown University	1986
	3.	Партриц, Кристофер(уп.)	<i>Религии во светот</i>	Македонска книга	2009
	4.	Kheirabadi, Masoud	<i>Religions of the World: Islam</i>	Chelsea House Publishers	2004
	5.	Cannell, Fenella (ed.)	<i>Anthropology of Christianity</i>	Duke University Press	2006
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Morris, Brian	<i>Religion and anthropology</i>	Cambridge University Press	2006
	2.	Боуви, Фиона	<i>Антропологија на религија</i>	Табернакул	2009
	3.	Trimingham, J. Spencer	<i>The sufi orders in islam</i>	Oxford at the Clarendon press	1971

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Етнички заедници во Македонија			
2.	Код	ЕА 051			
3.	Студиска програма	Етнологија и антропологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ – Институт за етнологија и антропологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2016/2017	Летен	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	д-р Љупчо С. Ристески, ред. проф.			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставната единица придонесува пред сè кон развојот на следните општи и специфични компетенции: - Стекнување теориски знаења од областа на етнологијата и антропологијата на етничките заедници во Македонија; - Подготвеност за тимска работа, односно самостојно истражување во оваа област; - Развивање на свест за интердисциплинарноста како неопходност во општествените и хуманистичките науки; - Флексибилна употреба на знаењето во пракса; - Самостојност, (само)критичност, (само)проценка, (само)евалуација и залагање за квалитет; - Познавање и разбирање на прашања поврзани со етнологијата и антропологијата на етничките заедници во Македонија; - Познавање, разбирање, насочување кон активна, недискриминирачка работа. - Оформување на целокупната процена на потребите на поединците, односно групите, нивните јаки и слаби страни, почитувајќи ги факторите на опкружувањето (физички, општествени, културни), со соодветни постапки.				
11.	Содржина на предметната програма: Главната цел со оваа предметна програма е да се запознаат студентите со прашања и проблеми од областа на етнологијата и антропологијата на етничките заедници во Македонија. Бидејќи се дел од општеството, но истовремено претставуваат и издвоени, фрагментирани етнички и културни јадра кои гравитираат кон матичните, прашањата поврзани со нивните локални идентитетски карактеристики може да се разгледуваат низ односот на заедниците меѓу себе.				
12.	Методи на учење: Предавања, читање литература, изработка есеи, семинарски работи.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	105			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања, вежби, проектни задачи, семинарски работи			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		30 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		5 часови
		16.2	Самостојни задачи		10 часови
		16.3	Домашно учење		40 часови
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бода		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	25 бода		
	17.3.	Активност и учество	15 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 60 бода		5 (пет) (F)	
		од 61 до 67 бода		6 (шест) (E)	
		од 68 до 75 бода		7 (седум) (D)	
		од 76 до 85 бода		8 (осум) (C)	
		од 86 до 93 бода		9 (девет) (B)	
		од 94 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Редовност на предавања и вежби, завршени и позитивно оценети есеи, како и направени вежби (со додатни извештаи).			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација, самоевалуација			

22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.		<i>Етнички заедници во Македонија (пакет материјали за испит)</i>		2015
	2.				
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Клејер, Натали	<i>Кон потеклото на албанскиот национализам : раѓањето на една мнозинско муслиманска нација во Европа</i>	ФОО, Скопје	2015
	2.	Дода, Елмаз, Бајазид Нопча, Франц Барон	<i>Албанскиот селски живот во Горна Река кај Дебар (1914 година)</i>	Здружение Јосиф багери, Тетово	2011
	3.	Укшини, Емрла	<i>Влијанието на Исламот во политичката култура на Албанците во Република Македонија</i>	Скопје : Логос 5	2009
	4.	Сидовски, Кочо	<i>Народот со многу татковини : историја на Ароманците од Средниот век до 1918</i>	А.Сидовска, Битола	2013
	5.	Алексовски, Андреа	<i>Замислувајќи ги Власите од Балканот</i>	Дика, Скопје	2012
		Бошкоски, Милан, Драги Ѓоргиев, Трајко Петровски	<i>Историја на Ромите во Македонија и на Балканот</i>	Здружение на љубители на ромска уметност	2014
		Петровски, Трајко	<i>Етничките и културните карактеристики на Ромите во Македонија</i>	ИФ „Марко Цепенков“ - Скопје	2013